NATIONAL LIBRARY
Order Section. Rer.56231
395 Wellington Str.
OTTAWA. Ont. K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
MAR 16 1978
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ® Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber 40¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ® Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 10 (1465) 1978 REEDEL, 10. MÄRTSIL — FRIDAY, MARCH 10 XXIX aastakäik

Nõupäeval väideti:

PRAEGUNE EESTI ÜHISKOND TULEB MUUTA

Möödunud laupäeval toimus Lord Simcoe hotellis noorema põlvkonna nõupäev Torontos. Selle raames hommikupoolikul arutati seda, kuidas praegusele eestlaskonna tegevusele anda uut suunda. Leiti, et Torontos on võimas rahvuslik kants. Teotsevad eesti koolid, lasteaiad, rahvatantsijad, mitmet liiki naisvõimlejad, skaudid, metsaülikool, kuid see olevat importeeritud kultuur, mis ei olevat vastuvõetav. Selle asemele soovitati ühelt poolt praegu Nõukogude Eestis viljeldavat eesti kultuuri. Teiselt poolt jälle arvati ühe referendi poolt, et praegune kultuur olevat immigrantide kultuur. Selle asemele tulevat arendada rahvusvahelise joonega eriline Kanada eesti kultuur. Kuid kümmekond sõnavõtjat kritiseerisid kolme referendi Toomas Sepa, Eva Eichenbaumi ja Tiia Mathieseni kontroversiaalseid seisukohti.

Nõupäeva avasõna ütles Lembitu Ristsoo, kes märkis, et varem on selliseid nõupäevi peetud Montrealis ja Hamiltonis. Nende eesmärk on anda praegusele eesti ühiskondlikule tööle uus suund. Ma leian, et on viimane ja kriitiline moment tuua sisse uusi inimesi. Kui meie seda nüüd ei tee, siis on see juba hilja. Praeguse ühiskonna viga on, et neid on raske uusi ideid kuulama panna. Ta märkis, et see on täielikult noorema generatsiooni kokkutulek ja leidis, et vanemad ei tohiks nende mõttekäike segada.

Robert Kreem tervitas Eesti Liidu nimel. Ta ütles, et pilt Toronto eestlaste tegvusest on väga hea. Kuid mitte väiksemates keskustes. Ta leidis, et sellele tööle tuleb anda täielikult uus suund ja seda olevat vaja teha eelseisva 5 aasta jooksul. Olevat vaja uusi ideesid ja tänase laudkonna liikmed on toodud siia uute ideedega. 1984. a. toimuvad Ülemaailmsed Eesti Päevad Torontos ja need tulevat läbi viia juba uuel juhtkonnal uute ideedega. R. Kreem märkis, et Eesti Liit läheb juba eeloleval kevadel nende uute ideedega noorte kätte.

Järgnes laudkonnavestlus, mida juhatas Helge Kurm ja sõnavõtjad olid: Toomas Sepp, Tiia Mathiesen Ottawast, Eva Eichenbaum St. Catharines'ist, Helle Vaus Montrealist ja Rita Sui New Yorgist.

Toomas Sepp.

Ta leidis, et praegune eesti organisatsioonide elav tegevus on rajatud immigrantide poolt importeeritud eesti kultuurile. See on Kanadas üleskasvanud nooremale põlvkonnale täielikult vastuvõtmatu. Meie ei vaja siin eesti klassikuid. Ta rääkis Kanada eestlaste poolt loodud uuest eesti kultuurist, millel pidavat olema rahvusvaheline idee. Hiljem täiendas vaidlustes veel oma seisukohti ja leidis, et praegu Nõukogude Eestis kommunistliku korra all viljeletud kultuur olevat parem. Kuid tema seisukohtadele vaieldi saalist vastu ja märgiti, et kõik kultuurilised taotlused Eestis on Moskva riigi monopol.

Rita Sui

märkis, et oleme poliitilised pagulased ja Torontos on võimas eestlaste keskus, millest võiks edasi arendada suurt jõudu. Vaatles rahvatantsijate, skautide, gaidide, naisvõimlejate ja teisi noorte eluavaldusi kui positiivseid nähtusi. Leidis, et puudub tihedam suhtlemine ja sageli esineb kliketamist. On vaja ainult uut renessansi.

Tiia Mathiesen

seletas, et ta põlveneb Alberta vanaeestlaste esivanematest ja on kolmanda põlve eestlane. Ta ütles, et eestlased on Albertast laiali valgunud ja kanadlasteks muutunud. Kuid nad on ikkagi eestlased. Ka tema on eestlane, kuigi ta ei jaga praeguste aktiivsete Toronto eestlaste vaateid. Ta on neile täielikult vastu ja pooldab seda, mis tuleb Nõukogude Eestist. Teda ei sega sugugi, see, et Eesti on Vene all. Ütles, et ta elab juba 5 aastat Ottawas, kuid esitab ikka veel Alberta noorte seisukohti.

Ägestus, kui talle saalist vastu vaieldi. Seletas hiljem, et pooldab kultuurisidemeid Eestiga.

Helle Vaus

Montrealist märkis, et kultuuri vil-

(Järg lk. 3)

Dr. Martin Puhvel:

MEIE VÄLISVÕITLUS TÕSTAB KODU-EESTLASTE VASTUPANU MORAALI

Rohkearvuline osavõtt E. V. 60. aastapäeva tähistamisest Montrealis

See üllatavalt ja vahel peagu uskumatult elav meeleolu, mis on saatnud Montreali eesti üritusi kogu tänavuse hooaja läbi, tõusis oma kulminatsiooni 24. veebruari juubelitähtpäeva tähistamisel. Meie esimestest siia saabumise aastatest peale pole Montreali eestlaspere märkinud meie iseseisvuse sünnipäeva sellise rohkearvulise osavõtuga ja sellise sügava pidulikkusega.

Avarad Windsor hotelli saalid, kus pidulik aktus ja koosviibimine aset leidsid, ei olnud kindlasti mitte üleliia avarad. Ja aastapäeva jumalateenistusel Jaani kirikus ning sellele järgnenud koosviibimisel kippus ruumist puudu tulevat. Ilma igasuguse kahtluseta on selles uues ja värskes meeleolus suur osa Montreali eesti nooremal põlvel.

Dr. Martin Puhvel

See oli noorte poolt alustatud rahvuslik sümpoosion mullu sügisel, mis tõi märgatava meeleolu muudatuse Montreali eesti ellu. Ja see on noorte meeleolu, mis lubab hellitada optimistlikke väljavaateid meie tulevikuvõitluseks Eesti vabaduse eest. Aplaus ja järelkaja dr. Martin Puhveli aktusekõnele, mis apelleeris meie välisvõitluse edasikandmisele ja süvendamisele, ainult kinnitas neid lootusi ja väljavaateid. „On neid", märkis dr. Puhvel, „kes ütlevad, et välisvõitluse tegevus on mõttetu ja lootusetu, sest Venemaa ei anna meid mingil hinnal vabaks ja Ameerika ei suuda või ei soovigi meie maa vabastamiseks midagi teha. Selline resigneerumise mentaliteet on võib-olla suuremaks ohuks meie rahva tulevikule, kui Nõukogude Liit ise. Meie tegevus välisvõitluse alal mõjutab suurel määral Kodu-eestluse vastupanu moraali; kui me lööksime käega, mõjuks see masendavalt nende tulevikulootustele; nad tunneksid endid maha jäetuna ainsa jõu poolt, kes neid vabas maailmas esindada ja neile õigust nõuda suudab.

Mis on vitaalse tähtsusega, sest propagandistlikult meelestatud okupandid arvestavad siiski teataval määral maailma avalikku arvamist. Ja seepärast töötavad agarasti KGB poolt kontrollitud propaganda-agentuurid ja igasugused agendid vabade eestlaste pere peibutamiseks, lõhestamiseks, nõrgendamiseks. Ja sellega meie vabadusvõitluse halvamiseks. Kui tahame edasi kanda seda tõrvikut, mis 60 aastat tagasi süüdati, tõrjume me resoluutselt tagasi kõik sellised rünnakud ja öönestamise katsed. Ja töötame ning võitleme meie ja kodu-eestlaste ühise sihi suunas. Osaliselt erinevate relvadega ja tööriistadega, kuid ühise mõtte ja vaimuga! Ajaloo taustal on kõik oletused, et varem või hiljem saabub meie rahvale vabanemise võimalus jälle!"

Samasugust inspiratsiooni kajastas terve aktus tervikuna: nii lavakaunistus, liputseremoonia samuti kui teised sõnavõtud ja muusikalised ettekanded. Piduliku õhtu juhatas sisse ühiselt lauldud Kanada hümn, millele järgnes palvus õpetaja Heino Laaneotsalt, langenute mälestamine Montreali Eesti Võitlejate Ühingu esimehe Georg Lootuse sõnavõtus ja avasõna Montreali Eesti Seltsi esimehelt Erich Aserilt. Dr. Martin Puhveli aktusekõnele, mille ta lõpetas inglise- ja prantsuskeelse kokkuvõttega, järgnesid tervitused külalistelt. Meie suurpäeva austasid oma osavõtu ja soojade tervitustega föderaalvalitsuse nimel mitmekultuuri ministeeriumi esindaja Morris Chaikelson, provintsivalitsuse nimel Quebeci parlamendiliige Guy Bisaillon, Quebeci immigratsiooniministri esindaja Jean LaRue, Montreali linnapea esindaja Abraham Cohen, Ungari organisatsioonide ja kirikute peakomitee president Julius Detre, Montreali Läti nõukogu esindaja J. Zilkalns ja Ukraina Kanada Komitee esindaja M. Kulba. Märkimist väärib asjaolu, et seda meie rahvuslikku suurpäeva toetasid niihästi föderaal- kui provintsivalitsus majanduslikult.

Õhtu ettekannete osas Ains Vaus esitas Bernard Kangro luuletuse „Kojutulek", Armas Maiste klaveri-

(Järg lk. 3)

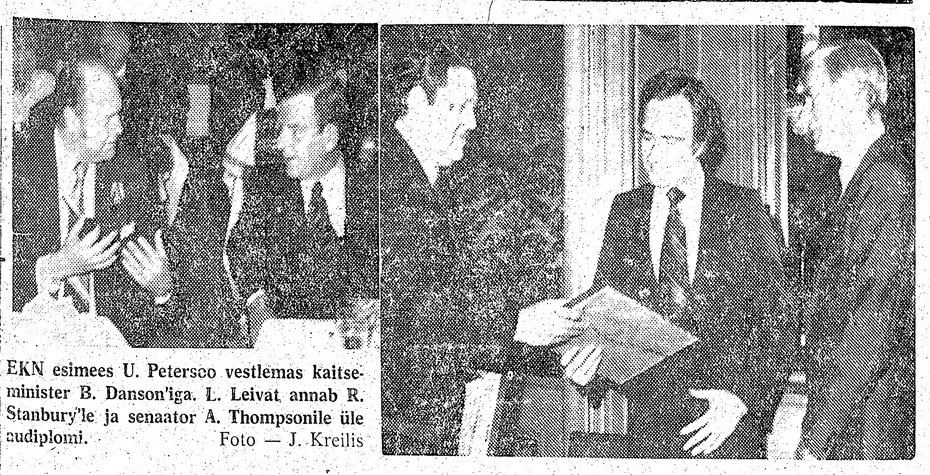

EKN esimees U. Petersoo vestlemas kaitseminister B. Danson'iga. L. Leivat annab R. Stanbury'le ja senaator A. Thompsonile üle audiplomi. Foto — J. Kreilis

„KANADA VALMIS AGRESSIOONIDE TÕRJUMISEKS"

Kuues Balti õhtu Parlamendimäel tugev toetus meie vabadusnõudlustele

OTTAWA — Kuues Balti õhtu Parlamendimäel n.n. läänebloki Confederatsiooni ruumis kolmapäeval, 1. märtsil kujunes osavõturohkeks ja õnnestunud ürituseks, mis jällekordselt kinnitas kolme Balti rahva poliitilist status quod ja andis julgustust Eesti, Läti ja Leedu rahvaste vabaduspüüdlustele. Südamlikus ja sisukas sõnavõtus kaitseminister Barney Danson märkis valvsuse vajadust vabaduse kaitsel, mis ei hoia ainult iseseisvaid rahvaid, vaid säästab maailma ka hullemast — sõjast. Kaitseminister märkis, et professionaalsel tasemel seisev Kanada kaitsevägi seisab oma postil ja on alati valmis vabadusi kaitsema kõrvuti oma liitlastega.

Kaitseminister juhatas sisse oma sõnavõtu küsimusega: „Kuidas mõtleksime ise, kui meie maa meilt võetakse?" Ta ütles, et vabadusi kaitsta on võimalik kahel teel: 1) Seaduslike vahenditega ja 2) jõuga. Esimene on inimkonna, teine loomariigi võitlus. Nii tulebki hoiduda sõjast ja mitte võidelda sõjaliste vahenditega. Kuid vabaduse kaitse nõuab julgust õigel ajal ja õiges kohas. Olnuks rahvastel julgust omalajal Hitleri agressioonidele vastu astuda, võinuks järgnenud verevalamised olemata olla. Ometi need, kes hindavad oma vabadusi, on valmis võitlema nende kaitsel igasuguste vahenditega. Kanada kaitsevägi on professionaalsel tasemel ja alati valmis tõrjuma vähemaid agressioone.

Kanada on meile kõigile õnnistatud maaks oma kultuuriliste, perekondlike, usuliste traditsioonidega. Meie kaitseväel on mitmed prioriteedid: 1) iseseisvuse kaitse, 2) Põhja-Ameerika kaitse ja 3) Euroopa kaitse. Kuid need prioriteedid on eraldamatult lähedased. Need on meie kaitse põhialused. Neile ülesandeile lisandub rahu hoidmine mujal maailmas. Oleme teadlikud, et vabadused ei ole iseendast mõistetavad, neid tuleb hoida.

Kaitseminister jatkas: „Ei usu, et ka Moskva tahaks otsest sõda. Ometi on vähemad kokkupõrked võimalikud ja nende tõrjumiseks ongi NATO. Nende tõrjumiseks peabki meil olema poliitilist julgust, et selliseid asju ei juhtuks. Kuid lõplikku edu agressioonide tõrjumisel ei tule enne, kui on saavutatud ühised arusaamad inimõiguste küsimustes, sest inimõiguste väärtused on igavesed ja omased inimlikule loomusele. See seletabki, miks töötame koos inimõiguste küsimustes eesriide taguste rahvastega. Seepärast on Balti rahvastel rohkem anda, kui ainult kultuuriline lisa ja see on teie resolutsioonid ja nõudmised poliitilistes küsimustes, milledega tahate näha õiglast maailma. Teie konsulite saabuv inkorporeerimine üldisse konsulaarnimestikku näitab ainult lugupidamist meie ühistele eetilistele probleemidele". Kaitseministri kõnet kviteeriti püsti seistes aplausiga.

Ühine eine algas senaator P. Yuzyk'i tervitusega õhtut käendava komitee poolt, kuhu kuulub 5 senaatorit ja 12 parlamendiliiget kõikidest erakondadest. Ta märkis, et Balti õhtu Parlamendimäel on nüüdsest pea-

(Järg lk. 2)

Tähtsad dokumendid Tom Cassitti käes

Kanada parlamendis tekitas suuri lahkarvamisi asjaolu, et konservatiivide partei liikme ja opositsiooni julgeolekukriitiku Tom Cassitti valduses on mitmeid tähtsaid Kanada julgeolekut ja vene spioone käsitavad dokumendid ja isegi 27-leheküljeline raport. Toetudes neile dokumentidele nõuab ta Kanada julgeoleku kõvendamist ja vene spioonide väljasaatmist. Ühel viimasel parlamendikoosolekul nõudis kohtuminister J. Blais, et T. Cassitt peab need dokumendid välja andma, kuna see on julgeolekule kahjulik. Parlamendiliiget ähvardati isegi vangistada.

Eestlast rünnati Hamiltonis

Läinud nädalal tungisid varajasel õhtutunnil kaks noormeest kallale Alfred Üleojale, eesmärgiga röövida tema auto ja rahakott. Eestlane avaldas vastupanu, kuid sai selle juures vigastusi, kaasa arvatud puusaluu murde. Röövijad lahkusid tühjade kätega. Kaasmaalane toimetati haiglasse ning on paranemas. Hamiltoni politsei juurdleb sündmust.

ILSE MÄGISTE-BERGMAN'I
KUNSTINÄITUS
õlimaalid
Laupäeval, 18. märtsil kella 12—9-ni õhtul
Pühapäeval, 19. märtsil kella 12—8-ni õhtul
Toronto Eesti Maja väikeses saalis.

Vana-Andrese kirikus Carltoni ja Jarvise nurgal
Kannatusaja kontsert-jumalateenistus
pühapäeval, 12. märtsil kell 4 p.l.
Musica Divina Koor ja orkester. Juhatab Lembit Avesson.
GOTT SEI MIR GNADIG — Kuhlau. Kantaat loodud psalmile 51.
Missa St. Nicolai — Haydn.
Musica Divina Koor ja Orkester.
Sinfonia A Dur — Schaffrath.
Psalm ja Fuga — Hovhannes
Musica Divina Orkester.

Eesti Liit Kanadas
Toronto Eesti Seltsi ja
Eesti Maja Torontos
korraldusel loeng
„LAPSED JA NOORED EESTI KODUS"
Lektor V. LENK
neljapäeval, 16. märtsil kell 8 õ.
Eesti Majas.

T. E. AIANDUSKLUBI
loeng A. HAAVANIIT
„Roheline muru ja valge eesti kask"
neljap., 16. märtsil kell 8 õ.
Eesti Majas.
KÕIK TERETULNUD!

McMaster Ülikooli Eesti Klubi
PIDU
COMMONS BUILDING — HAMILTON.
11. märtsil kell 8.30 õhtul
Eeskavas „KAJA" orkester — „KUNGLA" rahvatantsijad — „KALEV ESTIENNE" võimlejad
Sissepääs tasuta.

LANGEV DOLLAR

Dollarvääringute kõikumised, peamiselt languse suunas on jõudnud börsitehingute tasemele, kus spekuleerija ilma kogemusteta võib ennem kaotada kui võita. USA dollar on langenud vahekorras Saksa marga, Shveitsi frangi ja Jaapani yeniga. Kanada dollar on allpool 90 centi suhtes USA dollariga. Kanada dollari langus USA dollari vastu on tervelt 13 protsenti.

Igaüks tunneb seda langust kõrgemate hindade näol Jaapani, Shveitsi, Saksa ja USA kaupadelt ja talvitades lõunarandadel. Kanadas lõunapoolsete reservatsioonide 1.000.— dollarilise sissemaksu juures saavad Kanadast lähtuvad umbes 900.— dollarit ja nii tuleb rohelise palmi varjus kokkuhoidu teostada või Kanadas rohkem sisse maksta.

Praktiliselt tähendab dollarvääringu langus süvenevat inflatsiooni ja segadust majandusturul. Küsimuseks jääb, kas läheb Põhja-Ameerika dollar ladina Ameerika maade teed, kus kursilangused, nagu 1976. a. Mehhikos olid nii tohutud, et USA dollariga sai kaupa peagu muidu osta? Vastus tohiks siiski eitav olla, kuna Põhja-Ameerika toodang ja krediidiusaldus nüüd tugeva valutaga maadel on endiselt olemas ja need maad on ka ise huvitatud dollarivääringute hoidmisest pakutavate krediitide näol.

Jaapan, Saksamaa ja Shveits on dollari languse pärast samasuguses mures või veelgi suuremas, kui dollarvaluuta maad. Sest odavam Põhja-Ameerika kaup ähvardab nende tööstusmaade eksporti ja sumbutab nende toodangud ja suurendab tööpuudust. Milliste vahenditega klaaritakse dollari tulevane väärtus, ei ole vist kellelegi selge. Ainsaks ühiseks vahendiks saab olla vaid püksirihma pingutus nii elanikkonna kui valitsuse juures. Sest pärastsõjaaegne paisutatud krediidimajandus viis küll näilisele jõukusele, kuid ometi tuleb selle eest tasuda nüüd.

Iga kinnisvara omanik teab, et mida suurem tema hüpoteek, seda suuremad tema intressid ja seda vähem jääb järgi igapäevaseks majapidamiseks. Mida suuremad on riiklikud väliskohustused, seda suuremad on otsemaksud ja seda vähem jääb palgatsheki saajale isiklikuks hüvanguks. Mida küsitavam on majanduslik tulukus, seda küsitavamaks muutub majanduslik tegevus ja seda suuremaks läheb tööpuudus.

Neid põhitõdesid mõistis ligemale kümmekond aastat tagasi majanduslikult lagunev Inglismaa ja leidis vahendid oma majanduse restaureerimiseks ja olukorra parandamiseks. Nüüd on Inglise nael saanud uue tugevuse ja seda respekteeritakse praegu rohkem, kui USA dollarit, mis langeb isegi suhtes inglise naelaga. Kuid naela tagasitulek on võtnud rida aastaid ja see vihjab ajaperioodi vajadusele dollarivaluuta kindlustamisel.

Kuid Inglismaa taastas usu naela drastiliste vahenditega: devalveerimise näol. Veel ei ole USA ja Kanada majandus ja rahandus langenud tolleaja Inglismaa tasemele. Veel on valitsustel aega antud ka oma püksirihma pingutamiseks, et hoiduda devalveerimise vajadustest. Kuid veel ei paista neid pingutusi kusagilt, kuna riiklikud eelarved ja puudujäägid kasvavad.

Tõsi, USA ja Kanada ei ole hästi võrreldavad pärastsõja Inglismaaga, mis vabastas asumaad, seadis sisse ulatusliku sotsiaal heakorra süsteemi ja jättis moderniseerimata tööstuse. Põhja-Ameerika manner peidab endas endiselt tohutu majandusliku potentsiaali, mis on valmis uueks ekspansiooniks, kui vastav õhkkond luuakse. See potentsiaal on võimeline kiireks tagasitulekuks, kui taastub majanduslik usaldus nii kodus kui väljas.

Kuna Kanada majandus ja dollariväärtus on seoses ka rahvusvahelise turu nõudlustega, siis jääb üle vaid oodata üldist arenemist. Üldine püksirihma pingutus on möödapääsematult vajalik, kui tahetakse hoiduda halvimast, mille nimeks on vääringu devalveerimine. Dollarivääringu kunstlik allaviimine tähendaks pikaajalist haigust mitte ainult siseriiklikult, vaid rahvusvahelise usalduse näol, mis on sageli rohkem väärt, kui dollar.

V.

Kanada . . .

(Algus esiküljel)

le saanud traditsiooniks. Seekordne õhtu märgib kolme Balti riigi 60. sünnipäeva. Need riigid leidsid teiste poolt kohese tunnustuse. Nad astusid ka kiiresti Rahvasteliidu liikmeiks. Kanada ei ole tunnustanud nende maade nüüdset okupatsiooni ja seda üha meenutavad Senati ja Parlamendi resolutsioonid. Nende maade okupeerimine tähendab inimõiguste keelamist nendele rahvastele. Kuid ka tänasel õhtul on parlamendi liikmed tulnud austama ning toetama nende rahvaste vabaduspüüdlusi. Ta tervitas veelkordselt nende maade konsuleid ja juuresolevaid parlamendiliikmeid. Ta tänas õhtu korralduse eest Balti Liitu ja lõpetas hümniga: „O'Canada".

Palvuse järele tõstis traditsioonilise tervisjoogi Läti federatsiooni esimees T. E. Kornbergs. Lühitervituse ütles käendava komitee kaasesimees Chas. L. Caccia, kes märkis, et mitmete püüdluste kõrval tahame olla kõik esmajärjes kanadlased.

Balti Liidu poolt ütles tervituse esimees L. Leivat.

Järgnes lühike muusikaline osa: viiulil A. Jaansons, klaveril P. Zarins. Seejärel sai peokõneks sõna kaitseminister, kelle mõtted on toodud eespool. Vahepeal andis ka opositsiooni juhi Joe Clarki tervitused edasi parlamendiliige W. D. Baker, kes ütles: „Vabadusvaimu pühitsemine ei tunne parteilisi vaheseinu Kanadas ja seepärast ta toob tervitusi ka N.D.P. ja Social Crediti erakondade poolt, sest vabadusvaimu pühitsemine on pidulikuks sündmuseks kõigile. Ta tõi tervitusi inimestele, kes on toonud jõukust ja vaimu mitmekesidust Kanadale. Opositsioonijuht konservatiivide ridadest viibis koos abikaasaga küll sissejuhatavail kokteelidel, kuid pidi lahkuma ametalaliste ülesannete tõttu.

Järgnevalt esinesid lauludega õed Lindau'd P. Kopvillemi kitarri saatel, mis sai soojade aplauside osaliseks. Läti rahvusgrupi poolt esitas dr. Lukks veel eelmiste aastate jatku: „The Baltic Story", mis oli heas ja loogilises sõnastuses. Muusikaline osa lõppes koloratuursoprani Gina Capkas'e ja tenor Rimas Strimaitis'e hästi esitatud paladega Jonas Govedas'e klaverisaatel. Lõppsõna oli Kanada Leedu grupi esindaja J. R. Simonavicius'e poolt. Järgnevalt oli kohvi ja jookide juures kogunenuil võimalus vestelda kõrvalruumis.

Ligi kuus tundi kestnud kogunemine läks laiali enne südaööd, mil Torontost, Montrealist ja teisalt saabunud osavõtjad alustasid tagasiteekonda, et järgmisel hommikul jälle oma ülesannete juurde jõuda. Õhtu teadustajana toimis ladusalt EKN'u abiesimees Laas Leivat, kes õhtu jooksul üle andis Balti Liidu poolt senaator A. Thompson'ile ja end ministrile Robert Stanbry'le auliikme diplomid ja mitmete aktiivsete poliitikute abikaasadele lillekimbud, nende seas ka Senati speakerile, kes kohal viibis.

★

28. veebruaril austas sen. P. Yuzyk Senati istungil kolme Balti riigi konsuleid, kes viibisid diplomaatiliises looshis. Kohal olid: Eesti aupeakonsul I. Heinsoo, Läti aupeakonsul dr. Edw. Upenieks ja Leedu aupeakonsul dr. Jonas Zmudzinas. Sen. Yuzyk ütles: „Mul on heameel märkida, et Kanada, U.S.A. ja mitmed teised demokraatiad ei tunnusta N. Liidu sõjalist ja vägivaldset okupatsiooni nendes maades, milline okupatsioon toimus 1940. aastal".

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Noorte vaba diskussioon

On eriline heameel noorema põlvkonna nõupäevalt saadud üldmuljena kinnitada, et see oli oluline ja õnnestunud üritus. Kui paar noort avaldasid oma teravat kriitikat vanema põlvkonna käitumise pärast, mis neid on häirinud ja eestlusest eemalejäämise piirini viinud, siis oli neil 90% õigus. Neil oli võimalus oma arvamusi vabalt välja ütelda, osaliselt ka inglise keeles, kui eesti keelest tuli puudu. Samas teised rohkem veendunud eestluse sisust ja väärtustest arusaavamad noored olid võimelised kritiseerijate kibestumisi veenvalt ja kultuurselt selgitama. Noorte endi vaba diskussioon, ilma vanema põlvkonna esindajate poolt karme „kõiketeadlikke ja keelan — käsen" sekkumiseta, oli väga positiivne ja kasulik.

Võime uhkusega vaadata meie nooremale põlvkonnale, kes veendunult on võimelised üle vaatama mõnest väärnähtest, mis pärinevad meie vanema generatsiooni vähemuse elementidest. Jäi mulje, et kõik kõhklejad said julgust ja liituvad taas eestlusega ja toovad kaasa ka teisi, kes on mõnigi kord olnud liigselt tundelikud.

On fakt, et vanemate poolt on tehtud palju vigu, kuid mõndagi neist saab hea tahtmise juures parandada. Noorte kätes on meie ühiskonna tuleviku võti ja kunagi ka meie rahva demokraatlik tulevik ja kultuuripärand.

jk

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage
TORONTO EESTI ÜHISPANGA
madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD .... **9.5% aastas**
Intressid arvestatakse veerandaasta viisi laenud on lahtised

PERSONAALLAENUD .... **10.2% aastas**

Personaallaenud on laenuvõtja surma ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10,000.00 ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD

AKTUAALSEL TEEMAL

USA MEREJÕUDUDE KRIIS

Ameerika Ühendriigid on maailmameredel täielikus vähemuses N. Liidu tohutu suure sõjalaevastiku kõrval. USA on ainult lennukikandjate arvu poolest N. Liidust eest, sest USA-l on praegu 13 suurt lennukikandjat ja Moskval on neid praegu ainult üks. Kõige suurem ülekaal on N. Liidul allveelaevadest, milliseid on N. Liidul 351 ja USA-l ainult 118 allveelaeva. N. Liidul on 260 hävitajat ja USA-l on ainult 129. N. Liidul on 37 ristlejad, USA-l on 27. Kuigi USA kulutab praegu üle 30-ne miljardi dollari uute sõjalaevade ehitamiseks, on uute laevade merre laskmine takistatud tülide tõttu mereväe ja laevaehitusettevõtete vahel. Selle tüli tõttu puudub praegu USA-l 24 sõjalaeva, kuna plaan ei ole õigeaegselt täidetud.

USA 13-st lennukikandjast kolm liiguvad aatomijõul. Neljas aatomijõul liikuv suur lennukikandja ja kõige moodsam on ehitamisel. Neid peetakse tohutu võimsateks, sest nende meeskond ulatab 6000-de meheni. Nad võtavad oma pardale kuni 100 lennukit ja on rändavaks kindluseks ja lennuväljaks ookeanidel. Kuid võimalikus tulevases aatomsõjas võivad need suured lennukikandjad osutuda kasutuks, sest neid ei juleta merele saata. Ühe aatompommiga võidakse selline suur koloss teha kasutuks ja kaotused oleks tohutu suured. Konventsionaalsete relvadega on need laevad peagu uputamatud. Nende tugevuseks on tohutu suur lennukite arv nende pardal. Kuid üks selline lennukikandja vajab veel opereerimiseks merel mitmeid teisi abilaevu, ristlejaid ja hävitajaid ning varustuslaevu. Selle tõttu on tekkinud lahkarvamised selle üle, et kas ehitada juurde suuri lennukikandjaid, või ehitada nende asemel väiksemaid sõjalaevu. Väiksemate sõjalaevade kasuks räägib asjaolu, et nüüd tõusevad lennukid otse vertikaalselt lennukipardalt õhku ja selle tõttu ei ole vajadust enam suurte lennukikandjate järele, mida võidakse sõja korral hävitada ühe aatomraketiga.

Neid, kes tunnevad muret N. Liidu sõjalise ähvarduse pärast häirib asjaolu, et USA on jätnud oma merelaevastiku ehitamise hooletusse. N. Liit omab 260 rünnak-allveelaeva, 77 USA sellise allveelaeva vastu. Aatomallveelaevu on N. Liidul 91 ja USA-l ainult 41. Hävitajaid on N. Liidul 195 ja USA-l 129. Ka ristlejate poolest on N. Liit ülekaalus, kuna tal on neid 37 ja USA-l ainult 27 ristlejat. USA merejõudude juhid trööstivad ennast sellega, et nende ristlejad ja hävitajad on suuremad ja tugevamad. Kuid see on petlik trööst, sest N. Liidu väiksematel laevadel on ka väga tõhusaid relvi.

N. Liit on oma üleolekut meredel ka demonstreerinud. On korraldatud mitmeid suuri meremanöövreid otse USA idaranniku ees. On demonstreeritud oma merejõudude võimsust eriti Vahemere idaosas, Norra ranniku ees, Jaapani meres ja India ookean on praegu ainult N. Liidu merejõudude valitseda.

USA-le valmistab suurt muret õliteede kaitsmine Pärsia lahes asuvate õlitagavarade suhtes. N. Liidu praegused merejõud on võimelised need 10.000 meremiili pikad õliteed täielikult ära lõikama. Kui arvestada seda, et suurte õlilaevade tee läheb ümber Aafrika lõunatipu ja N. Liidul on Angoolas ja mujal Aafrika idarannikul suuri merebaase.

USA merelaevastiku ehitamist ei takista mitte üksi raha puudus, kuna inflatsioon ja kiiresti tõusvad palgad neelavad selleks määratud summad ära, vaid selleks on ka mitmeid muid takistusi. Suuremaks puuduseks on muidugi asjaolu, et USA-l puudub sundsõjaväeteenistus. Palgalised madrused kaovad siis kui nende aeg täis saab ja nenda palkamine on kallis lõbu.

Kuid need pole ainukesed takistused. Kõige suuremaks takistuseks on tülid mereväe ja laevaehitajate vahel. Merevägi sageli vahetab oma laevade jooniseid ja plaane, millest on tekkinud viivitused laevade valmimisel. Laevatehased saavad sellest suurt kahju, kuna viivituse tõttu läheb laevade ehitamine kalliks. Tulemuseks on aegavõtvad kohtuprotsessid, mille tõttu puudub meres vähemalt 24 suurt sõjalaeva. Kuna need ei ole õigeks ajaks valminud tülide, kohtuprotsesside ja jooniste täiendamise tõttu. USA laevadeehitamist juhib 78-sa aastane admiral H. C. Ricksover, keda peetakse vastutavaks nendes asjades.

Kongressil ja sõjaväe ringkonnas arutatakse seda, et kas merevägë on võimalik uues sõjalises konfliktis Euroopas üldse rakendada. Mõned arvavad, et sõda Euroopas on enne toimunud, kui USA merevägi ja laevadega sinna saadetud abijõud kohale jõuavad. Lennuväelased väidavad, et tuleb kõige suuremat rõhku panna lennuväele ja suurte transportlennukite ehitamisele. Nad arvavad, et aegsasti tuleb Euroopasse viia nii rohkesti sõjavarustust, et sellest ei tuleks puudust N. Liidu rünnaku tõrjumisel. USA-s peavad olema valmis erilised löögiväeosad, mis transportlennukitel mõne tunni jooksul heidetakse lahingusse.

See olukord on mõtlemapanev. Enne Esimest Maailmasõda oli Briti tugevamaks merejõuks, kuna Briti ehitas poole rohkem suuri ja võimsaid ristlejaid, kui kõik teised riigid kokku. Nähtavasti on N. Liit otsustanud sama taktikat kasutada selleks, et saada maailmamerede valitsejaks. Praegust USA presidenti J. Carterit peetakse liiga nõrgaks presidendiks, et kaotatud ülekaalu merejõududes taastada.

AJK

Rodeesia läheb mustade valitsuse alla

Lääneriikide, eriti Briti, USA ja Kanada survel oli Rodeesia peaminister Ian Smith sunnitud sõlmima lepingu tasakaalukamate mustade esindajate piiskop Abel Muzorewa jt., et valitsusvõimu üleanda üldvalimistel valitud parlamendile ja valitsusele, mille valimistest võtavad osa üheõigusluse alusel ka kõik mustad.

Kuid selle tulemuseks olid pommiheitmised Salisburys. Nimelt ei ole Moskvas väljaõpetatud kommunistlikud geriljad sellise valitud valitsusega nõus, vaid nad taotlevad võimule upitada geriljade kommunistlikku valitsust. Kommunistlikud jõugud nimetavad ennast patriootlikuks frondiks, mille juhiks on Robert Nkomo, kes on korduvalt viibinud Moskvas.

ÜLEMAAILMSE EESTI KESKNÕUKOGU ÜLESKUTSE NOORTE AASTAKS

Pidulik-pühaliku aktusega tähistame täna Eesti Vabariigi 60. aastapäeva ja riikliku iseseisvuse seitsmenda aastakümne algust, pühendades selle aasta eesti noortele ülemaailmse

NOORTE AASTANA.

Meie rahvuslike ülesannete hulgas on üks esimestest vaba maailma eesti noorte hoidmine eestlusele, nende kasvatamine eesti elu edasiviijateks võõrsil ja meie rahva ideaalide ja ideede eest võitlejateks.

Kuuskümmend aastat tagasi seisid eesti noored oma isade ja emade kõrval ja ka omaette töös ning võitluses oma rahvale vabaduse ja maale riikliku iseseisvuse saavutamiseks.

Noorte Aasta tiivustagu tänapäeva eesti noori vabas maailmas töötama ja võitlema eesti rahvalt röövitud vabaduse ja iseseisvuse taastamiseks. See on ühtlasi ka töö ja võitlus üldinimlike väärtuste: rahvaste enesemääramise õiguse, inimese väärikuse ja iga isiku vabaduse eest.

Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu nimetas Issanda Aasta 1978 ülemaailmseks eesti NOORTE AASTAKS ja kutsub vaba maailma eesti noori seda väärikalt läbiviima, ja kõiki rahvaliikmeid, eesti organisatsioone ning kogudusi noortele nõu ja jõuga abiks olema.

**ÜLEMAAILMNE
EESTI KESKNÕUKOGU**

„NÜÜD ON NOORTE KORD . . ."

Aime Nurmse kõne „Põhjala Tütarde" pidulikul koondusel

Tänapäeval räägitakse noorte ja ka vanemate seas palju vabadusest. Ütelusi nagu „vaba ühiskond" ja „ma tahan olla vaba ja toimida oma äranägemise järgi" võid kuulda iga päev. Siiski, vähesed teavad mis tõeline vabadus on. Vähemalt, meie, eestlased, saame sellest sõnast natukene paremini aru, eriti kõik need vanemad kes hindavad selle sõna tähendust niipalju, et jätsid oma kodu ja sugulased maha selle tõttu. Inimene ei tea tõelist vabadust ja selle väärtust kuni tema on selle kaotanud.

24. veebruaril 1918. aastal kuulutati Eesti iseseisvaks vabariigiks. Iseseisvuse ajal arenes elu kodumaal möödukalt ja üldine olukord püsivalt läks paremuse poole. Kahjuks, 1939 aastal algas II Maailmasõda, mille keerises Eesti kaotas uuesti oma iseseisvuse.

Jällekordselt on meil käes aeg pühitseda meie Eesti Vabariigi tähtpäeva, aga seekord on see loomispäev hoopis Eesti Vabariigi 60. aastapäev.

Palju aastaid on möödunud esimesest Vabariigi aastapäeva tähistamisest ja arvestates leian, et tublilt üle kolmekümne nendest tähistamistest on olnud paguluses ja mitte kodumaal. Selle faktiga võib tekkida sarnane mõte, et tulevik on tume ja meie kunagi ei näe sini-must-valget lippu lehvimas Pikk Hermanni lipuvardas. On levinenud arvamus, et sarnane, kauaoodatud sündmus ei saa tulla ilma järjekordse suure sõjata.

Vaadates teisest vaatevinklist võib aga küsida: Kas see vabadus, mis on meie unistus ja meie siht on tõesti nii kaugel või ettekujutamatu? Ei ole!

Ajalugu võib seda meile isegi näidata. 1917. aastal, vene okupatsiooni ajal, eestlastel ei olnud palju põhjust, et uskuda, et nad saaksid koos kodumaaga vabaks. Siiski neil oli lootust ja nad saidki, järgmisel aastal iseseisvaks 22. aasta kestvuseks.

Keegi ei saa sarnaseid pöördepunkte ajaloos ennustada. Kui vabadus oli enne võimalik, miks mitte tulevikus? Pealegi, maailm on sellest ajast palju arenenud. Ometi ei või arvata, et meie moodsas maailmas võiks mingi niisugune vabaduse kärpimine kaua veel edasi kesta. See ei ole võimalik, kuna avalik arvamine ei kannataks seda lõpmata.

Sellega, meie eesmärk on kindlalt määratud ja järgmiseks peame mõtlema kuidas seda saavutada. Muidugi, lootus on oluline. Meil, eestlastena seda lootust on, et meil uuesti avaneb võimalus vabal kodumaal rahus elada, sest meie poolel on õigus ja meie maa ja rahva rõhujate poolel on ainult vale ja vägivald.

Mis minu huvidesse puutub on küsimus: missuguse sisuga on see lootus mis meie edasi kanname? Kas see on passiivne, äraootav lootus, või jõulisem, aktiivsem lootus? On vaja lootust kus me ise kaasa aitame. Üks kõik kes eestlastest võib tunnistada, et tema südamest loodab, et Eesti saaks vabaks, aga see ei ole küllalt. Niisugune nõndanimetatud „passiivne lootus" ei vii meid kusagile. On vaja kindlamat lootust mida meie võime saavutada, kui meie, eestlastena tegutseme koos ühiskonna organisatsioonides, nagu gaidluses ja skautluses, rahvatantsus jne., säilitades meie esivanemate keelt ja meelt.

Nagu enne mainisin, taas on saabumas päev millal tähistame sündmust, mis toimus juba 60. aastat tagasi. Selle kuuekümne aasta jooksul, meie vanemad on võidelnud suurema vabadusvõitluse algul verega kodu Eesti pinnal ja siis paguluses ülemaailma, tänapäevani. Nad on kandnud suurema osa nende raskest vabadusvõitluse töökoormast innuga oma õlgadel mitukümmend aastat. Nüüd, aga on meie noorte kord ja aeg . . . isegi meie aasta! On aeg vanematel lasta natuke rohkem oma koormast õlgade pealt alla ja anda seda tööd edasi üle noortele, kuna see töö jääb tulevikus täielikult meie ülesandeks. Ja noored: nüüd on aeg kus peame olema ühiselt, kaastööga vastuvõtlikud sellele tööle. Meie ei tohi lasta vanemate tööd ja ülesehitamist laguneda. Sarnane koostöö on kasulik mõlemaile ja tähtsamalt Eesti Vabariigi vabadusvõitlusele.

Pidage meeles, mitte ainult noored, kuid ka vanad: meie ülim kohustus on võidelda vabaduse ideede eest, mis meile on nii kallid.

Ärme jääme laisaks! Venelane tahab just seda ja ootab, et eestlased vabas maailmas killuneksid.

Samuti, meie kaasmaalased kodumaal on pannud oma lootuse meie peale, kuna neil puudub võimalus sellele võitlusele kaasaaidata, sest nendel puudub sõnavabadus ja teised kodanikuvabadused.

Lõpuks, armsad kuulajad, ütlen teile: Laskem nüüd, sel külmal, lumisel veebruari päeval põleda soojalt ja kustumatult südames lootuse tuli ja vabaduse leek!

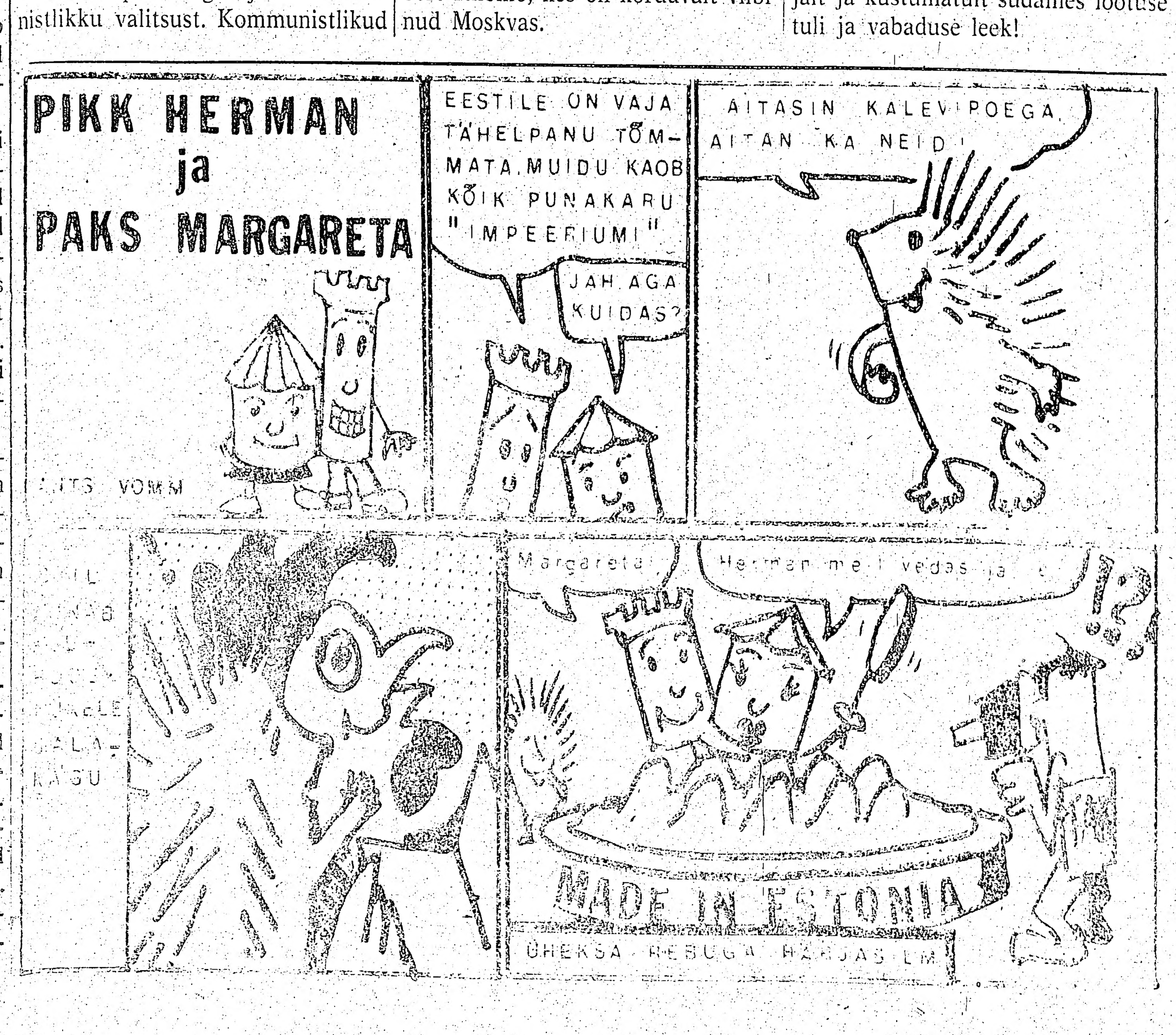

Praegune . . .

(Algus esiküljel)

lolemist võetakse kui kohustust. Kultuur peab midagi ka andma. Noorte seisukohad on erinevad. Vanad on kodumaa külastamise vastu, kuid noored tahavad ise näha maad, millest nad niipalju on kuulnud.

Eva Eichenbaum

esitas oma ettekande ingliskeeles ja täiendas seda väga voolavas eesti keeles. Ta leidis, et ainukene eesti organisatsioon tema kodukohas St. Catharines on Eesti luteri kirik, mis teda ei huvita, kuna see on ainult vanaeitede lõbu. Ta leidis eesti ühiskonna kohta ainult kriitikat. Eestlased pidavat ennast nagu mingiks kõrgemaks klassiks ja ei halvustavat mitte ainult värvilisi, vaid nad peavad ka teistest kanadlastest ennast paremaks. Ütles, ei poolda kommunismi, mis on haigus, kuid arvas, et eestlased, kes elanud Kanadas rohkem aega kui Eestis, ei peaks enam eestlusega tegelema. Ta olevat eestluselé juba käega löönud, kuid peab ennast eestlaseks, sest tema vanemad on eestlased. Ütles, et noored naeravad vanade vabastamisvõitluse üle. Leidis, et eestlased on rassistid. teda tüütavat jutt rikkast eesti kultuurist. Olevat aeg loobuda vana kaadri mõjust.

Järgnes mitu tundi kestnud sõnaduell, kus Toomas Sepp, T. Mathieseni ja E. Eichenbaumi seisukohad said väga terava kriitika osaliseks.

Selgus, et Torontos on väga rahvuslikult meelestatud noori.

Laudkonnavestluse ajal oli kohal umbes 40 inimest, nendest pooled keskmisse generatsiooni kuuluvad ehk vanemad, nagu Juhan Käis, Vello Hubel, Vally Johanson, Heli Kopti, Vello Salo, kellest enamik sõna võtsid. V. Hubel tõi ette, et Kanada eestlased peavad vene kommuniste oma ja eesti rahva vaenlaseks.

☆

Nõupäev jatkus pärast lõunasööki N. Valge ettekandega „Toronto Eesti Maja kasutamise küsimus." Ta esitas soovi, et noorem põlvkond ühineks E. Maja kasutava ühiskonnaga, võtaks osa korraldatud üritustest, ostaks Eesti Maja aktsiaid, aitaks kaasa senise tegevuse mitmekesistamiseks.

Mitme noore poolt avaldati soovi, et E. Majas oleks söökla koos baariga, mis regulaarselt teatud päevadel oleks avatud. Arvati, et söökla—baar tooks sisse ka lisatulusid. Selles saaks noorem põlvkond kohtuda ja ka eestlaste ühiskonnast eemalejäänud noori eestluse juurde tagasi tuua. Ka mugava klubiruumi järele tunti puudust, kus noored võiks kohtuda.

E.L.K. esimees R. Kreem soovitas noortel moodustada toimkond, kes hakkaks neid soove lahendama.

Järgmine ettekanne oli professor

Laupäeval Torontos peetud noorema põlvkonna nõupäevale eelnes samanimeline kokkutulek Hamiltonis, millest osavõtjaid näeme pildil.

Foto — H .Toomsalu

Juta Kõvamees-Kitching'ult,

kes on Sudbury Laurentian Ülikooli õppejõud moodsate keelte osakonnas.

Lektor tundis muret meie täienduskoolide, ajalehtede ja kirikute tuleviku pärast Kanadas, kaugemas perspektiivis.

Kõneleja soovitas, et püüaksime ehitada meie ühiskonda eesmärgiga, anda midagi püsivat, jäädavat ja väärtuslikku, mis oleks kasuks ka kogu Kanada rahvale.

Lektor jutustas, kuidas ta alustas Sudbury's Soome-Ugri kava ülikooli õppekavasse sissevõtmist, kuna sealses ümbruses on palju soomlasi ja ka üsna hulga eestlaste perekondi. Aktsioon algas eesti- ja soomekeelsete raamatute annetuste ja raha kogumise aktsiooniga.

Dr. Juta Kõvamees-Kitching rõhutas, et kui me soovime ka eesti keele ja kultuuri Kanada ülikoolide õppekavasse viimist, siis algatus, huvi ja majanduslikud panused peaks tulema meie ühiskonnalt ja isikute toetustest, nii et ülikoolid saaks ka Kanada valitsuselt vajaliku toetuse.

Lektor esines tungiva üleskutsega kõigile noortele ja perekondadele, et nad kingiks käesoleval noorte aastal oma laste koolidele ülemaaliselt Arved Viirlaid'i „Graves without the Crosses",

mis mõjuvalt tutvustab meie kodumaa ja rahva saatust.

Järgnes

Vello Hubeli

ettekanne 19. kuni 22. mail 1978 Trenti Ülikoolis E.L.K. poolt korraldatava teise seminari kavade kohta.

Pärast kohvipausi järgnes grupivestlus meie noorte tuleviku perspektiivi teemal. Arusaamade peapunktid olid:

sihiks on vaba Eesti, inimõiguste ja vabaduste eest võitlemine, olla eestlane annab erineva ja hea tunde ja avab laiemad kultuurilised teadmised ja võimaldab sellega ka Kanada kultuurilist palet rikastada.

Väideti, et Nõuk. Eestist tulev propaganda ja totalitaarne ideoloogia ei ole ohtlikud siinsele nooremale põlvkonnale. Noored on sellest propagandast teadlikud ja suudavad seda eraldada ja saadud raamatutest, ajakirjadest jne. kultuurilisi väärtusi ja üha arenevat eesti keelt õppida.

Nõupäeval kinnitati, et kodu-Eestis jälgitakse tähelepanelikult välis-eestlaste poolt avaldatud kriitikat Eesti N.S.V. ametkandjate poolt pealesurutud tsensuuri ja muude kitsenduste rakendamisest, kui neid asjalikult kritiseeritakse.

Välis-eestlaste kriitika on soodustanud kodu-eestlaste loovate talentide püüdlusi eestipärase kultuuri vabamaks arenemiseks ja venelaste survet leevendanud Venelaste surve kodumaal olevat isegi ergutanud eestluse säilumist ja rahvusliku kultuuri loomingut.

Välis-eestlaste mõned organisatsioonid ja ka mõnedki noorte isad, vana-vanemad j.t. oma kivistunud arusaamadega ei usalda meie noorema põlvkonna iseseisvat otsustamise võimet ja kohtlevad meie nooremat põlvkonda kui väikseid lapsi. On esinenud liiga palju keelan-käsen, ilma veenva selituseta, ja hukkamõistvaid kirjutusi ajalehtedes ja ägedaid sõnavõtte mõnede organisatsioonide koosolekutel.

Kodumaal oma vana-vanemaid, sugulasi külastanud või oma silmaga kodu-Eestis valitseva olukorraga tutvuda soovijaid ja isegi Metsaülikooli käinud noori on Torontos ja vähemates keskustes liiga kritiseerivalt ja hukkamõistvalt koheldud.

Väideti, et paljud meie noored on pagulus-eestlusest ja organisatsioonide üritustest eemale jäänud põhjusel, et rida juhtivaid poliitilisi vanemaid isikuid liiga kaua oma konservatiivsete vaadetega domineerinud ja on liiga leppimatud noorte vastu, kes oma vabameelsemaid arvamusi on julgenud avaldada.

Ka mõnest teisest rahvusest eesti noorte abikaasade vastu, kes on tahtnud eestlaste ühiskonda tulla, mõnel üritusel käinud või perekondlikest sündmustest osa võtnud, olevat tihti üleoleva ja eemale-lükkava käitumise osaliseks saanud.

Päeva vältel küsiti korduvalt, mis on juhtunud meie ühiskonnas 30 kuni 40 aasta vanuste grupiga, kes on peaaegu eranditult eestlusest eemaldunud.

Kritiseeriti Toronto ajalehti, kus peagu puuduvad Rootsi ja Austraalia eestlaste ühiskondlike uudiste vahendamine.

Peeti vajalikuks, et oleks tarvis leida üks eestikeelne ajaleht, kus antakse üks lehekülg või aeg-ajalt ruumi, millel noorem põlvkond oma arvamusi ja uudiseid saaks oma soovide kohaselt avaldada. Sellest ajalehest võiks siis kujuneda noorema põlvkonna mandrite-vaheline häälekandja.

Robert Kreem mainis, et meil puudub ühiskondlik ajakirjandus, milles põhimõttelisi küsimusi saaks diskuteerida.

Meil oleks vajalik Kanada ühiskonnale midagi rohkemat pakkuda, et Kanada asutustelt rohkem toetust saada.

Kreem väitis, et meie 20 kuni 30 a. vanused noored ei ole veel küllalt tugevad, et neile suunatud rünnakutele vastu hakata. Samas ta lisas, et nõupäevadel tõstatatud ideede ja E.L.K. tegevuse teostamiseks oleks vajalik organisatoorsete võimetega täie ajaga tööjõudu, kes neid ülesandeid ja algatusi ellu rakendaks ja kellele saaks võimaluse piirides palgaline koht.

Anne Tüll leidis, et paljudel noortel puuduvad oma vanemate väärtuslikud kogemused ja teadmised meie vaba kodumaa ajastust; tähtis on kuidas noori koheldakse ühiskonna poolt; noortel puudub oma foorum, kus oma probleeme diskuteerida. A. Tüll soovitas, et

oleks vajalik eestlaste paremat kirjandust rohkem inglise ja teistesse keeltesse tõlkida ja meie noortele rohkem tunnustust anda nende saavutuste puhul.

Nõupäev lõppenud, pakuti soovijatele kokteili ja järgnes ühine õhtusöök. Selle kestel Vello Salo esines humoristliku sõnavõtu ja lõbusa nõupäeva ajal loodud lauluga, mida kviteeriti elavate aplausidega.

Õhtueine lõpul nõupäeva peakorraldaja noor Lembitu Ristsoo tänas osavõtjaid.

Liidu esimees magister R. Kreem tänas eriti Lembitu Ristsood tema organiseerimise võime eest ja korraldava toimkonna liikmeid Heli Kopti't, Helge Kurm'i ja Toomas Soots'i. Järgnes seltskondlik koosviibimine.

Meie välisvõitlus . . .

(Algus esiküljel)

solistina Chopini „Ballaad op. 23 sol minoor" ja Liszti „Ungari rapsoodia", Jan Järvlepp tshellol ja Karl Raudsepa klaverisaatel Saint-Saensi „Le cygne" ning Kalju Raidi „Eesti süiti", tenor Heinz Riivald oma abikaasa Asta Riivaldi saatel R. Kalbeci „Saja, saja vihmakene", Riho Pätsi „Suviöö", A. Kapi „Ärge võtke" ja E. Oja „Põhjamaa lapsed", ning Montreali Eesti Segakoor Karl Raudsepa juhatusel esitas A. Järnefelti „Aja lained" ning M. Miido „Kalevite kodu". Teadustajana esines Helle Vaus. Jaan Raudsepa lõppsõna järele tõusis saal ühiseks eesti hümniks.

Aktusele järgnenud koosviibimine Windsor ballisaalis oli sama meeleolukas ja pidulik. Koosviibimisel esinesid Montreali eesti rahvatantsutrupp „Kuppari" Innar Teose saatel, Montreali Eesti Naisvõimlejate Klubi trupp Hilja Pauli juhtimisel ja Heinz Riivald rea meeleolukate laududega. Kõiki ettekandeid saatis sama soe aplaus kui aktusel. Samuti leidis sooja tähelepanu eesti noorte orkester Karl Raudsepa juhtimisel.

Montreali Eesti Segakoor esines üuesti pidulikul jumalateenistusel Jaani kirikus, samuti esinesid kirikus Montreali hundud Endel Rubergi ja Ain Vausi juhtimisel. Jumalateenistus sini-mustade-valgete küünaldega kaunistatud kirikus õpetaja Heino Laaneotsa teenimisel oli eriliselt südamlik. Ja teenistusele järgnenud koosviibimisel kiriku seltskondlikes ruumes kippus ruumist sõna tõsisest mõttes puudu tulevat.

☆

Montreali eesti skautidele tõi 24. veebruar rõõmsa uudise Kanada skautide peastaabist: Montreal Estonian „Kalev" on järjekordselt võitnud üle-kanadlised skautide laskevõistlused niihästi meeskonnana kui individuaalselt. Montreali võiduka meeskonna koosseisu kuuluvad Toomas Taal, Toomas Altosaar, Toomas Pedriks ja Markus Pedriks. Meeskonna üldine saavutis on 1163 silma võimalikust 1200-st. Teine koht kuulub Toronto „Lembitu" lipkonnale 1073 silmaga, kolmas Toronto „Kalevi" lipkond 1068 silmaga ja neljas Hamiltoni Kanada skaudi-üksus „81 Veturer Company". Individuaalne paremus-järjekord: 1. Toomas Taal (Montreal) 298 silma võimalikust 300-st. 2. Toomas Altosaar (Montreal) 296 silma võimalikust 300-st, 3. Toomas Pedriks (Montreal — 288 silma, 4. Markus Pedriks (Montreal) — 281 silma, 5. Mikk Möldre (Toronto Lembitu) — 281 ja 6. Sim Tolton (Hamilton) — 281.

Montreali eesti poisid on nüüd võitnud üle-kanadalise skautide laskevõistluse ja sellega koos Pepsi-Cola ning Drummond Trophy 13 aastat järjest. Montreali Estonian „Kalevi" meeskonnale kuulub ka Kanada skautide rekord meeskondadele: 1197 silma võimalikust 1200-st, saavutatud 1972. aastal. Montreali poisid jagavad oma võitu teadagi Endel Rubergiga.

☆

Montreali aktiivsus on nüüd jõudnud välja isegi kuulsa Kanada suusamaratonini. 19. ja 20. veebruaril Lachute-Hull 100 km. distantsil aset leidnud maratonisuusatamise tegid 3700 osavõtja hulgas kaasa Montreali eestlastest Leida Helde, Eeri Helde, Merike Mäevere, Kadri Tarandi-Blanchard, Peeter Männistu ja Lex Soom, igaüks nendest erinevatel distantsidel. Nende ridade kirjutamisel ei olnud maratoni tehnilised tagajärjed veel selgunud. Torontost tegid selle võistluse kaasa Mikk Vasila ja Andrus Vasila ning Peterboroughst Vello Lauri. Montreali skautide Lättemäel, kust suusamaratoni rada läbi viib, tervitasid võistlejaid rõõmsad plakatid: „Welcome to the Estonian Boy-scouts' camp ground!"

☆

Ja veel üks võit eestlastele. Montreali bridzki meistervõistlustel paarismängus tulid Eerik Viires Montrealist ja Nikolai Küttis Torontost esikohale. Sama paar tuli võitjaks ka 1966. aastal Ottawas aset leidnud Kanada-Ameerika turniiril.

Henn Arvo

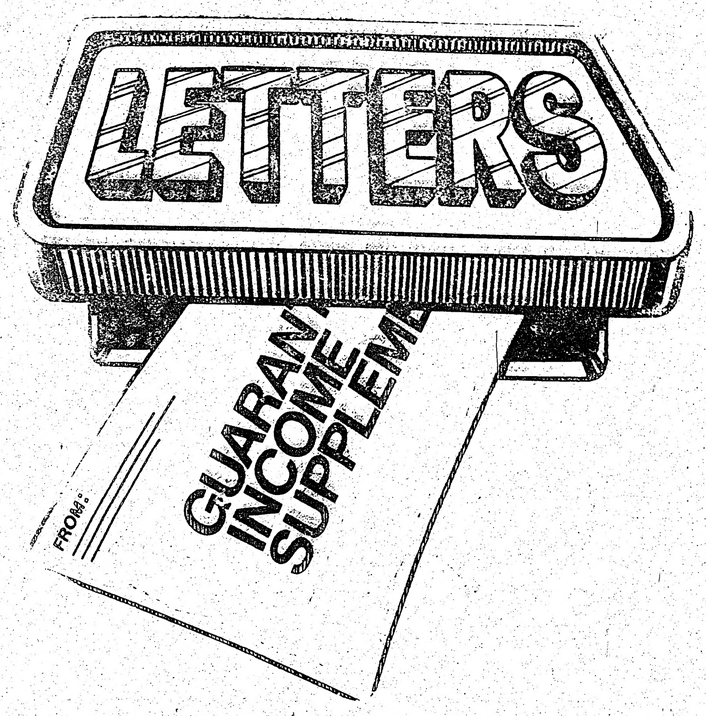

KUI OLETE ÜLE 65. AASTA VANA, PALUN SAATKE MEILE TEIE G.I.S SOOVIAVALDUSED.

Iga aasta peate uuesti soovi avaldama Guaranteed Income Supplement'i saamiseks, vaatamata sellele et seda praegu saate.

Kui see puudutab teid, palun täitke sooviavaldusleht mis postiga saadeti ja saatke see tagasi aadresseeritud ümbrikus, niipea kui võimalik.

Meie ei saa jatkata teile lisa maksmist pärast 31. märtsi 1978, kui teie ei ole saatnud sisse oma sooviavaldust.

Kui teil on selle kohta küsimusi, siis võtke ühendus oma elukohale kõige lähemal asuva Old Age Security bürooga.

Health and Welfare Canada — Santé et Bien-être social Canada

Monique Bégin, Minister — Monique Bégin, Ministre

Kulakov on Brezhnevi asendaja

N. Liidu president L. Brezhnev on viimasel ajal, jälle pikemat aega Kremlist mitmel korral puudunud tervislistel põhjustel. Küsitakse, et kes saab tema surma korral tema asemikuks. Üheks kindlamaks kandidaadiks peetakse 60-ne aastast F. Kulakovi, kes on L. Brezhnevi poolt viimasel ajal edutatud üheks tema asetäitjaks. Teised arvavad, et presidendiks saab uus mees ja see, kel on poliitbüroos kõige suurem poolehoid, sest poliitbüroo otsustab, kelle ta valib.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON: 2670 A. YONGE ST.

Sissekäik Lytton Blvd-ilt.

Tel. 487-4477.

Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

Carteri häirivad suitsetajad

President J. Carterile valmistab suuri raskusi oma ministritega nõupidamine, sest ta ei suitseta ja ei talu tubakasuitsu, kuid mitmed tema lähemad kaastöölised on suured suitsumehed ja nõupidamisruum on suitsu maani täis. Piibumehed on majanduslik nõuandja M. Blumenthal, energiatsaar J. Schlesinger ja sigarit suitsetab C. Schultze.

Charlie Chaplini laip varastati

Kuulsa kinokoomiku C. Chaplini laip varastati Shveitsis asuvast surnuaialt. Tema haud leiti lähtikaevatuna. Senini on teadmata, milleks laip varastati, sest tasunõudmist ei ole tema lesele seni veel esitatud.

Moskva ähvardab

Praegu on suur tüli USA ja N. Liidu SALT strateegiliste relvade kokkuleppe sõlmijate vahel eriti „cruise" rakettide pärast. N. Liit on selle vastu, et USA neid ehitab. Need on sellised raketid, mida on võimalik lennutada niivõrd maapinna lähedalt, et õhukaitserelvadega ei ole neid võimalik hävitada. Moskva ähvardab oma raketitidebaasid tuua Kuubale, sel juhul kui USA nende rakettide ehitamisest ei loobu.

Teadaanne pensionäridele

Järjekordne pensionäride klubi koosviibimine toimub neljapäeval, 16. märtsil Eesti Maja suures saalis, algusega kell 2 .30 p.l., millest klubi liikmeid külalistega palume osavõtta.

JUHATUS

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. 23.00, 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. 23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Juubelijumalateenistuselt Vana-Andrese kirikus. Läti koguduse õpetaja liturgia lugemisel. Esimesel pingil istuvad läti koguduse nõukogu esimees Janis Petersons ja eesti koguduse nõukogu esimees Albert Roost. Keskel — Eesti, Kanada ja Läti lipud altaris. Paremal — mag. Andres Taul jutlustamas. Paremal, all — osa läti segakoorist ja CBC kaameramees.

Foto — O. Haamer

HAMILTONI EESTI RAHVATANTSU RÜHM „KANDALI" 20 AASTANE

H.E.R.R. „Kandali" (Hamiltoni Eesti Gaidide ja Skautide Rahvatantsu Rühm") võib heal meelel vaadata tagasi möödunud 20 aastasele tegevusele. Õieti pole 20 aastat küll mingi tunnustatud juubel, kuid ühe organisatsiooni juures on ta siiski üks verstapost, mille juures seisatudes võib teha tagasivaadet sellest mis on möödunud aeg meile annud ja mida on saavutatud.

Seda ümmargust aastapäeva oleks pidanud tähistama juba eelmisel aastal, sest allakirjutanu arhiiv viib meid tagasi aastasse 1957, kui kunagi enne jõule helises tema telefon ja üks naishääl (nagu Ingrid Kink) algas pinnasondeerimisega, et kas mina (allakirjutanu) ei tahaks hakata õpetama Hamiltoni gaididest-skautidest rahvatantsijaid, sest prl. Elsa Putnin, praegune pr. Woode, kes alustas nende õpetamisega, on sunnitud sellest loobuma suure töökoormatuse tõttu. Ei olnudki tarvis suurt „käeväänamist", sest allakirjutanu üheks „armastuseks", oma elukaaslase ja laulukõrval, on olnud rahvatants ja nii saigi alustatud selle tööga, mis möödunud aastate jooksul on pakkunud nii rõõmu kui muresid.

Möödunud aastate jooksul on juhtunud ja tehtud nii mõndagi mida tuleks meenutada. Algus oli paljutõotav, sest tantsijaid oli 20 ümber ja Hamiltoni kohta oli see peaaegu 90% selleaegsest noorusest kes olid vastavaealised. 20 aasta jooksul on Rühmas olnud omale „tantsujalgu" saamas 152 tantsijat, kes lühemat, kes pikemat aega ja selle aja jooksul on Rühm saanud hakkama mitmetigi suuremate asjadega. Üheks esimeseks neist oli 1961 aastal Seedriorul peetud rahvatantsu võistlustel esikohale tulek, ning seda saavutust korrati ka aastal 1963. Kanada 100 aastase juubeli pidustuste raames viidi läbi lavastus, rahvatantsu-laulu põimik „Jaaniöö". Seda esitati kolmel õhtul järjest ja kui arvestada Hamiltoni eestlaskonna väikese arvuga, oli see suur ja riskantne ettevõte, kuid sellega tuldi hiilgavalt toime ja samasuguse arvustuse andis lavastusele ka kohaliku ajalehe arvustaja. Siis Seedrioru Suviharja suurlavastused „Kui Kungla rahvas" (1966) ning „Kui süttivad jaaniöö tuled" (1970). Kuigi nende lavastuste juures oli abi ka mujalt, oli põhi siiski „Kandalilt". Niikaua kui Rühm tegutseb, ei ole ta puudunud üheltki suuriürituselt nagu Eesti Päevad ja muud sarnased, kus on olnud rahvatantsu esinemisi. Üheks meeldejääv aks ettevõtteks oli Kesk-Lääne Eesti Laulupäevad Chicagos 1971 aastal, kus „Kandalil" tuil laulupeole järgnevale põimikule olla solistrühmaks ja Hamiltoni rühma juhi õlul lasus ka kogu kava koostamine ja juhtimine. On võetud osa Toronto „Karavani" Tallinna paviljoni programmidest, ning Seedrioru Suviharja pidustustel, 20 aasta jooksul on „Kandali" olnud lahutamatuks osaks ja vahele on jäänud ainult mõni üksik kord, kus „Kandali" pole füüsiliselt kaasa löönud.

Kõigi selle kõrval on jätkunud aega selle meie kauni rahvakunsti haru tutvustamiseks ka Kanada publikule, tehes seda Hamiltoni Rahvakunsti Nõukogu liikmena. Läbi on rännatud kogu lõuna-Ontario ja Rühm ei puudunud ka Banffis toimunud Balti noorte laagrist. Võib olla kõige kaugemaks ja ka kõige meeldejäävamaks rännuks, vähemalt selle reisi kaasategijaile, oli, kaasa teha St. John Newfoundland rahvakunsti pidustused aastal 1968. Nii võiks üles lugeda veel paljugi ilusat ja huvitavat, mis selle 20 aasta jooksul on juhtunud.

Nagu igal organisatsioonil, nii ka „Kandalil" on olnud oma tõusu ja mõõnaaegu. Alati ühe rühmaga, kuid 1967 aastal tuli moodustada paraleelrühm noorematest ja seda hakkas juhtima Regina Toomsalu, tehes seda seitsme aasta jooksul, senini, kuni tarvidus teise rühma järele kadus. Oma hiilgeajaks võib „Kandali" lugeda esimeste UEP-de aega, kus rühmas tantsis 24 paari tantsijaid, vanemas, H. Toomsalu juhtimisel 16 paari ja lasterühmas, Regina Toomsalu juhtimisel 8 paari. Kahjuks pole meie nooruse pealekasv olnud enam nii jõudus ja oma juubelile läheb „Kandali" vastu 14 liikmelises koosseisus, neist 10 tantsijat.

Rühm on tegutsenud kogu 20 aastat Hamiltoni Eesti Skaudisõprade Seltsi patronaazhi all, sest tema esialgne nimigi, Hamiltoni Eesti Gaidide ja Skautide Rahvatantsu Rühm viitab sellele kust põhinesid rühma liikmed. Kuna see nimi tundus noortele liiga pikana ja raskena kasutamiseks, võeti Rühmale 1970 aastal uueks nimeks Hamiltoni Eesti Rahvatantsu Rühm „Kandali". Vaatamata nime muutmisele, on Rühma taimelava suuremalt osalt jäänud ikka samaks, gaidlik-skautlik noorus ja loodame, et see koostöö jääb ka edaspidi püsima.

Juubeliaastal juhib Rühma Härnald Toomsalu ja muusikuteks on Valdur Aasa ja Johannes Ester. Nendele lisaks on Rühmale muusikat teinud Tiit Soosalu (esimene pillimees) Atso Saarkoppel, Evi Raudsepp, Ene Rebane, Tõnu Tõsine, Victor Suit, Eva Rammo ja Lembit Nielander. Oma abistavat kätt, õpetamisel, juhtimisel ning solistidena esinemistel, nagu „Jaaniöö" ja teised, on ulatanud Erika Veskimets, Valve Tali, Hilda Sepp, Esko Luksepp, Igor Lupkin, P. P. Lüdig, Ivar Rammo, B. Ruhno, A. Ruhno, Erich Purje ja veel nii mitmed teisedki.

Oma 20 aastast tegevusjuubelit tähistab „Kandali" pidulikult balliga 11. märtsil 1978 Hamiltoni Royal Connaught Hotelli Ballisaalis, algusega kell 8 õhtul. Tantsuks mängib „Calleleri" ja eeskava on „Kandalilt". Juba tavaks saanud kombe kohaselt on eeskava kohe peo algul, millega palutakse publikul arvestada.

„Kandali" loodab kõiki oma sõpru seal tervitada, sellel tähtpäeval.

H. Toomsalu

Vana-Andrese kiriku 100 a. juubelijumalateenistus

Juba kaua ette valmistatud jumalateenistus Vana-Andrese kiriku 100. aastaseks saamise tähistamiseks toimus pühapäeval, 5. märtsil kl. 11 e.l. Teenistus peeti ühiselt läti koguduse ja enamaltjaolt inglise keeles. Teenisid läti koguduse endine õpetaja Adolfs Cops, praegune läti koguduse õpetaja Juris Galitis ja Vana-Andrese koguduse õpetaja Andres Taul. Jumalateenistust kaunistasid mõlemate koguduste laulukoorid. Vana-Andrese segakoor, täiendatud T. E. Meeskoori ja T. E. Segakoori lauljatega dr. Roman Toi juhatusel laulis Rudolf Tobias'e — „Eks teie tea". Orelil saatis Jaak Kivik, kes on Vana-Andrese koguduse organistiks. Läti koguduse segakoor nende alalise koorijuhi Valdis Vagnersi juhatusel laulis Andrejs Jurjansi „Mūsu Tevs debesīs" (Meie Isa palve).

Õp. Andres Tauli jutlus oli sügavalt tunnetatud ja kaasakiskuv. Jutluse aluseks oli I. Peetruse kirjast „Ka teie olete elavad kivid".

Jumalateenistus võeti CBC poolt videolindile ja näidatakse televisioonis (kanal 5), pühapäeval, 12. märtsil kl. 11—12 e.l.

(Saja-aastasest Vana-Andrese kirikust lähemalt lhk. 5)

Eesti konsul kõneles Balti sõjameestele

Eesti, Läti ja Leedu sõjaveteranide liit, Baltic Vet. Corps pidas möödunud laupäeval Leedu majas 999 College tänaval oma aasta peakoosolekut, kus esines ettekandega aupeakonsul I. Heinsoo. Kokkutulekul rõhutati vajadust veel tihedama koostöö arendamiseks kolme rahva sõjameeste vahel. Kuid rõhutati ka kolme rahva keskorganisatsioonide toetamise vajadust, eriti välisvõitluse küsimustes.

Koosoleku avas Baltic Vet. Corpsi esimees S. Jacubaitis. Koosoleku juhatajaks valiti Eesti Võitlejate Liidu Kanadas esimees Kalju Tori ja protokollijaks läti delegaat O. Berztiss.

Aupeakonsul I. Heinsoo oma ettekandes rõhutas muuseas, et ta osutab väga suurt tähtsust kolme rahva sõjaveteranide liikumisele. Neil on seljataga ajalooline võitlus ja nad viljelevad kolme rahva sõjaväelisi traditsioone. Nad austavad neid, kes on vabadusvõitluses oma kodumaade eest langenud. On vajalik pidada elus võitlusvaimu ja olla hoiatajaks kommunismi ohu eest. Ta juhtis ka tähelepanu, et on vajalik võidelda vene valede vastu. Belgradis püütakse vene delegaatide poolt jälle tulla välja sellega, et Balti riigid liitusid vabatahtlikult N. Liiduga.

Läti delegaadid näitasid filmi Lätis leiduvatest N. Liidu konsentratsioonilaagritest. See film oli tund aega kestev ja vapustav. Kokkutulek lõppes kolme rahva hümniga.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS MEIE ÜHISKONNA TEENISTUSES.

EESTI MAJA
958 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale

Meie saadame riide- ja jalanõupakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud.

Suur valik kaupu meie äris.

Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 5. p.l.
Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALATEL SULETUD.
Pärast kella 5 p.l. kokkuleppel telefoni teel.

BALTIC EXPORTING CO.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

„VAJALIK ON IGA EESTLASE AKTIIVSUS"

E. V. aktus Londonis, Ont.

Londonis, Ont. pühitseti Eesti Vabariigi 60. aastapäeva piduliku aktusega pühapäeval, 26. veebruaril YMCA ruumes. Aktusekõnelejaks oli E.K.N. abiesimees Laas Leivat ja eeskavalises osas esines näitleja Arvo Vabamäe.

Aktus algas lipu sissetoomisega, mille järele Vivian Terri mängis klaveril O'Canada ja siis lauldi ühislaul „Eesti lipp". Avasõnad ütles Eesti Seltsi esimees Kaljo Loone.

Järgnevas sisukas ja hästisõnastatud aktusekõnes meenutas Laas Leivat momente Eesti Vabariigi sünnist ja tõi tunnustust nendele, kes panid Eesti omariiklusele aluse.

„Eesti Vabariik polnud juhus, vaid töö, taotluste ja ohvrite tulemus!" ütles aktusekõneleja. „Kui Eesti vanem Lembitu umbes 21 sugupõlve tagasi meie maa vabadusvõitluses langes, jättis ta pärandusena järele oma rahvale enda meelsuse: Mitte alla vanduda ülemvõimule ega raskusele! Raskustel aegadel tugevnes meie rahvuslik vaim. Meie kodudes on kindlalt vastu seistud ümberrahvustumisele. Meie omad mehed olid need, kes taotlesid eestlaste arendamist n ineviku kultuuri põhjal püsivaks kultuurrahvaks.

Jakob Hurda sõnad: „Parema hariduse saanud eestlased ärgu salaku oma rahvast, vaid jäägu eestlasteks!" kehtib tänapäevalgi. Samuti võime õppust võtta postipapa J. V. Jannseni sõnadest: „Saksa keel on hea asi, aga eesti keel on pea-asi!"

Edasi puudutas kõneleja tänapäeva olukorda ja hoiatas, et meie ei tohi muutuda pessimistideks, ega langeda vaimsesse uinakusse.

„Vajalik on iga eestlase aktiivsus, elada eestlasena, võidelda ikestuse ja kommunismi vastu. Teoreetiliselt ja õiguslikult püsib ka praegu Eesti Vabariik, sest talle kuulub vaba maailma suurriikide tunnustus. See kohustab meid jätkama võitlust faktilise iseseisvuse taastamiseks!"

Järgnes langenud kangelaste mälestamine. Kolm täienduskooli õpilast Peeter Terri, Toomas Reikman ja Aaro Tõnnis asetasid põlevad sini-must-valged küünlad kõnelauale ja õpilased esitasid Helle Reikmani luuletuse „Tänu" ning laulsid leinalaulu „Langenud kangelastele".

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas läkituse ja kirjalikud tervitused Toronto, St. Catherines'i, Hamiltoni ja Kitcheneri Eesti Seltsidelt luges ette laekur Osvald Kõpper.

Järgnevas eeskavalises osas deklameeris tuntud näitleja Arvo Vabamäe B. Kangro, H. Visnapuu ja A. Viirlaid'i luuletusi, saades suure kiiduavalduse osaliseks. Eeskava lõpuks laulis õpilaskoor veel kolm laulu: E. Võrk — Eesti on me isamaa, E. Stafenau — Teid me tervitame ja J. Aavik — Hoia, Jumal, Eestit.

Lõppsõna ütles E. S. abiesimees Väino Einola ja meeleolukas aktus lõppes hümni laulmisega. Aktusele järgnes kohvilaud.

☆

Noorte Aasta raamides toimuvale Noorte Kevadpäevadele saabus Londoni Eesti Seltsi toetusele lisaks veel $50.00. Lahkeiks annetajaiks olid seekord tuntud noortesõbrad pr. ja hr. Karu Londonist, kes oma isiklikku annetusega avaldasid tunnustust noortega tehtavale tööle ja soovisid Noorte Kevadpäevadele head kordaminekut.

Suur ja südamlik tänu lahkeile annetajaile! Olgu see eeskujuks ka teistele eesti organisatsioonidele ja üksikisikuile, kes Noorte Aasta puhul meie kasvavale noorusele mõtlevad!

V. L.

KALEVALA HÕIMUÕHTU VANCOUVERIS

Noorteater „Kalevala" korraldas 24. veebr. õhtul järjekordse „hõimuõhtu" Eesti Vabariigi 60-a. tähistamiseks.

Kuna paljud eestlased ühendavad sõnad „Kalevala" ja „hõimuõhtu" meie vennasrahva Soomega, siis noorteatri vanem Elsa Jaako oma tuumakas ülevaates meenutas selliste arvamiste ekslikkust: Kalev tuli meile Kalevalast kuna tema vendist läks üks Venemaale, teine Turjamaale (s.o. traditsiooni järgi Soome või Lapimaale). Sõna „hõimud" ei tulnud mitte hõimuliikumisest, vaid juba Georg Müller kasutas seda sõna „sugulase" tähenduses ühes oma jutluses 17. saj. alul.

Andres Loo peokõnelejana rääkis — ta enda sõnadel — „õpetliku loo" eesti rahva vaimu säilumisest ja tugevnemisest nii kodumaal kui ka paguluses. Noortel, eriti „Kalevala" noortel, on indu ja tahtmist oma kultuuri säilitada ja tagasi lükata assimilisatsioonipüüdeid ümbruskonna poolt.

Eriti meeldiva üllatuse valmistasid „Kalevala" noored näitlejad oma laulukooriga. Kuueteistkümnelikmeline koor kandis ette rea sõdurilaule mille ühendavaks teemaks oli kodumaa. Noored olid õppinud Hilary Tanneri ja Mart Laanemäe juhatusel. Kooril — milles laulis kaasa ka üks kanadlanna — on küllaldaselt häälematerjali, et tulevikus ka nõudlikumaid palasid esitada. Sooloosade täitjail Toomas Dreyeril ja Mart Laanemäel kuuldusid ümaratämbrilised hääled olevat ning Hilary Tanneri kitarrisaade lisas ehtsat punkriatmosfääri.

Olid need mälestused mida laulusõnad meenutasid — „kodumaa, kodumaa, oh kui kallis oled sa, veel üks kord, sooviksin sind näha ma"? Või see, et neid lauldi noorte poolt, kes kunagi ei ole oma vanemate kodumaad näinud, kuid kelle „unelmad rändavad sinna, kus on säramas põhjamaa ööd"? Ei tea, kuid silmakerkivaid pisaraid ei varjanud keegi.

Kalevipoja-aineline põimik sõnas ja laulus, kõnekoori, koori ja sõnasolistide kaastegevusel näitas „Kalevala" pere head eesti keele oskust. Nii head, et seda ei peaks mainimagi, sest see on neile loomulik.

Eesti Vabariigi, kui sünnipäevalapse austamiseks kanti pidulikus protsessioonis saali hiigelkook 60 küünlaga ja lauldi Eesti hümni.

Peolaua eest hoolitses Anna Maitsalu, sakslanna, kelle kadunud abikaasa oli eestlane. Sünnipäevakoogi oli küpsetanud Helga Selde ja kringli — Nina Tanner, kuna torte ja kooke olid kaasa toonud mitmed vanemad. Noored ise tegutsesid ettekandjatena.

Rein Lepnurm oli ülimalt sümpaatne teadustaja.

Vancouveri eestlaskonnal on tänu võlgu Elsa Jaakole, et ta noortega tegelema hakkas ja ta nad rambivalgusesse tõi!

EKKT teadaanne

Eesti Kunstnike Koondis Torontos aasta peakoosolekul, 1. märtsil, valiti tagasi endine juhatus, ning otsustati võimaldada kujutavkunstnikele, kes on esinenud vähemalt ühel zhüriiga kunstinäitusel, osavõtt EKKT XXIII aastanäitusest käesoleva aasta sügisel.

EKKT juhatus

Edukad noored pianistid

Käesoleva aasta veebruaris korraldatud Kiwanise muusikavõistlustel said kohti Talvi Jaldre klaveristuudio õpilased: Monika Pint — 1. koht sonatiinide klassis 12-aastastele, 3. koht klaverisoolos 12-aastastele.

Tarma Teng — 1. koht duo klassis 17-aastastele.

Karin Tari — 1. koht duo klassis 17-aastastele.

Karen Viinamäe — 2. koht kontsert-grupi klassis, 3. koht modernse muusika trofee klassis.

Aino Valdini õpilased tulid esikohtadele neljas klassis, neist eestlane Ingi-Mai Loorand.

Aino Valdin on konservatooriumis õppejõud ja eksamineerija.

Vello Muikma fotoportreed Toronto City Hall'is

Scarborough Conference for the Arts korraldusel esitatakse rida kunstinäitusi Torontos. Üks nendest on Vello Muikma fotoportreede kogu. Seekord tuleb esitamisele 18 tööd tema kogust.

Muikma kogu esitab portreesid eestlastest Torontos. See kogu on loodud koostöös Eesti Kunstide Keskusega ja läheb hiljem rahvusliku kunstipärandi kollektsiooni kavatsetavasse Eesti muuseumi.

Näitus leiab aset 13—30. märtsini, Toronto avalikus raamatukogu Toronto City Hall'is. Raamatukogu on avatud esmp.—reedeni, 8.30 e.l.—6 p.l. ja on suletud laupäevitj.

Tammiehitajate kohtumisõhtu

Aprilli alguses möödub 30 aastat nendel meestel, kes tulid Ont. Hydro töökohustuse lepingu alusel Saksamaalt Kanadasse. Vastava lepingu alusel töötati Ontario Hydro tammide ehitamisel Mattawas, Rolphtonis jne. Peale 10 aasta siinviibimist toimus Torontos selle grupi meeste omavaheline koosviibimine. Et seda aega uuesti meenutada ja ka 30. aastapäeva märkida on Torontos alustatud „Jällenägemise õhtu" korraldamist. Korraldav toimkond on reserveerinud vastavad ruumid Don Millsis asuvas uues hotellis „Princes". Õhtu toimub 29. aprillil.

Kuna ei ole teada kõigi meeste aadresse ja nende suhtumist sellesse õhtusse, mis takistab edaspidise informatsiooni saatmist, palutakse enda kui ka teiste sellesse gruppi kuuluvate meeste aadresse saata Emil Eerme, 20 Farmcote Rd., Don Mills, Ont. M3B 2Z4 või helistada telefonil 447-2539 õhtuti.

Toronto Eesti Maleklubi

Veebruarikuu malemängust ja turniirist osavõtt oli elav. Esmakordselt tulid maletama 10-aastane Peter ja 13-aastane Paul Poolsaar. Klubi noormaletajate ring laieneb. Klubi otsib toetust malekellade parandamiseks ja mõne uue kella ostmiseks. Momendil on ainult kolm kella kasutamiskõlblikud ja kolm parandusel. Turniiri võitjateks olid: P. Bechwith, G. Orgusaar ja A. Mustel. Osa võtsid peale eelpool mainitute järgmised eesti ja soome maletajad: M. Aahtila, H. Aavik, V. Pikkand, O. Tuulik ja J. Varkki. Informatsioon — Klubi sekretär H. Aavikult — 423-2359. Järgmine kokkutulek on 19. märtsil kell 2 p.l. Eesti Majas, ruum 12.

Aeg

Kalev-Estienne tantsuõhtult. Vasakul — õpetajad Lilia na Dimitrova ja Evelyn Koop (paremal) noorte tegevust jälgimas. Paremal — Anita Saar ja Valve Kivilo annavad üle peavõidu Lia Hess'ile. Foto — Elna Kungla

Reedel, 3. märtsi õhtul toimus Senior Eliiti tüdrukute poolt organiseeritud pidu Tartu College'is, mis hästi õnnestus. Kõik peo organiseerimine, kava koostamine ja pääsmete müük lasus noorte õlgadel, mis oli innukalt läbi viidud. Mängis noorte lemmikorkester „Kaja". Kava täitsid Junior Competitors ja soolo lindiga esines Jana Lazor. Kava koostajaks olid Riina Reitav ja Suusi Mihkelson, teadustajaks Anita Saar.

Rõõmustav oli näha nii palju rõõmsaid noori, kes üle kesköö tantsisid. Sissetulek läks celolevaks maailmareisiks. Pidu õnnestus ka majanduslikult hästi.

3. aprillil, kell 7:30 toimub suur moenäitus, kevad ja suvemoodide demonstreerimine Fairview Mall'i Auditooriumis.

elna

SAJA-AASTANE VANA-ANDRESE KIRIK

Toronto Vana-Andrese kirik on 17. märtsil saja-aastane. Alates 1951 aastast on pühakoda Esimese Eesti Evangeeliumi Lutheri Usu ja Läti Evangeeliumi Lutheri Usu Koguduste ühine kirik.

Sündmustik algab 1830 aastal 3000 elanikuga Yorgi linnas, nüüdses Torontos. Umbes pooletuhandelisel „Kirk of Scotland'i" protestantidel puudus oma pühakoda. Kirikust olid ka huvitatud linna kaitseväe 71. ja 79. Shoti rügementides teenivad presbüterlased. Mõte sai teoks ja Churchi ning Adelaide tänavate nurgale ehitati esimene presbüterlaste, shoti kaitsepühaku nimeline, Saint Andrew kirik. Kiriku avanemine toimus 79 shotirügemendi paraadi ja piduliku jumalateenistusega 19. juunil 1831.

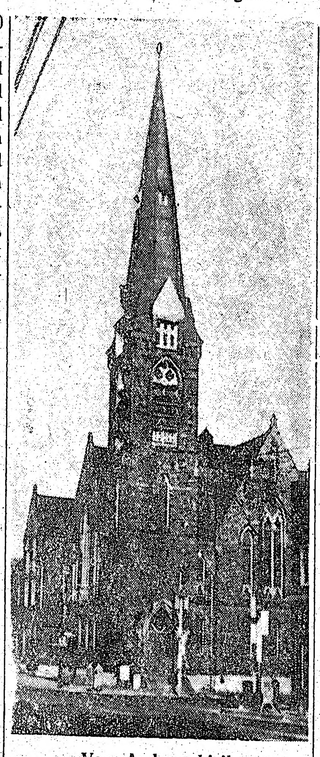

Vana-Andrese kirik

LAHKHELID

Linn kasvas ja tema pale muutus. 1870 aastal on kirik peaaegu ümberpiiratud tööstus- ja äri-ettevõtetega. Koguduse liikmete elukohad olid kirikust kaugel. 1873 aasta aprillikuu koguduse koosolekul otsustati suure häälteenamusega ehitada uus kirik Kingi ja Simcoe tänavate nurgale. Osa liikmeid olid uue kiriku asukoha valikust pettunud ja esile kerkisid mõningad, juba varem esinenud lahkhelid usuküsimustes. Lahkhelide tagajärjel keeldusid 58 koguduse liiget sellest kirikust lahkumast ja koguduse omavaheline tüli läks Presbüteria Sinodi kätte lahendamisele. Sinodi otsusel jäi kirik müümata, kuid kohale jääv kogudus pidi oma nime muutma ja nii võeti esmakordselt tarvitusele Old St. Andrew nimi (1874), ning kohale jääjad pidid väljakolivale kogudusele maksma 6000 dollarit järgneva 8 aasta jooksul. Olukord oli täbar sest koguduse õpetaja lahkus ja paistis ebausutav, et see väikene kogudus suudab edasi tegutseda, kuid nagu öeldakse: „inimene mõtleb ja Jumal juhib".

ESIMENE ÕPETAJA

Aastal 1876 pühitseti Ameerika Philadelphia linna saja-aastast juubelit ja sealt naasnud pastor G. M. Milligan otsustas mõned päevad Torontos peatuda. Vana Püha Andrese koguduse palvel nõustus ta pühapäeval jumalateenistusi pidama. Hommikusele jutlusele kogunes 60 kirikulist. Pastor Milligan'i hoogne jutlus kõlas võimsalt selles, peaaegu tühjas, tuhande istmelises kirikus. Nii pastori, kui ka koguduse üllatuseks ilmus pärastlõunasele jumalateenistusele ootamatult suur arv kirikulisi (üle 300 inimese). Kogudus oli pastor Milligani isikust ja jutlusest nii vaimustatud, et nad kohe järgmisel päeval pakkusid temale koguduse õpetaja kohta.

Pastor Milligan, kes oli Shotimaal sündinud, kuid Ontarios üleskasvanud ja Kingstoni Queens College lõpetanud, oli tookord Detroiti Presbüterian kiriku hingekarjane. Detroiti kogudus oli heal majanduslikul järjel ja õpetaja sissetulek mõõdukas. Milligan palus aega järelemõtlemiseks. Mõtteid mõlgutades ja linnas jalutades sattus ta juhuslikult Jarvise ja Carltoni tänavate ristumiskohale, kus ta märkas mõõdukas suuruses müügil olevat krunti. Pastor heitis pilgu ümbrusele ja tegi oma otsuse.

Ta teatas kirikuvanematele, et ta on nõus asuma koguduse hingekarjaseks ainult sellel tingimusel, et vana kirik pannakse müügile ja kogudus ostab Jarvise-Carltoni tänaval müügil oleva krundi uue kiriku ehitusplatsiks. Kogudus nõustus pastor Milligani ettepanekuga ja nii sai temast esimene Vana Püha Andrese kiriku õpetaja.

KIRIKU EHITAMINE

Asuti energiliselt uue kiriku ehitamisele ja seda toetasid nii mõnedki rikkad ja mõjukad isikud, nii nagu seda oli ülemkohtunik MacLean. Valiti ehituskomitee ja nende ülesandeks sai otsida sobiv ehitusplaan. Komitee, kes sellel ülesandel külastas mitmeid kirikud, valis mudeliks kahetornilise hilis-gooti stiilis ehitatud St. John'i linnas New Brunswick'is asuva St. Andrew kiriku. Kiriku kavandamine ja selle ehitamine anti arhitektide firma Langley & Burke kätte. Ehituse platsi eest maksti perekond Beardi järeletulijatele 7000 dollarit. Vana kiriku müügist laekus 12000 dollarit mis aitas katta ehituskulusid ja võimaldas tasuda võlgasid.

1877/78 aastal kerkis ilusal puiesteega palistatud Jarvise tänaval, rikaste Torontolaste elamisrajoonis, suur kirik mis osutus üheks linna vaatamisväärsuseks. Kirik on kodakiriku kujuline ja 84 x 120 jala suurune. Peatorn Jarvise-Carltoni nurgal annab hoonele majesteetliku kõrguse (122 jalga) ja teine madalam torn (78 jalga) mis asub ehituse lõunapoolsel nurgal rõhutab hoone massiivsust. Ehitusmaterjaliks kasutati punakas-halli Credit Valley kivimurust toodetavat kohalikku ehituskivi ja ehituse kaunistamiseks importeeriti Ohio kivi.

Katus kaeti kiltkividega ja harjale pandi nägusad raudsed harjaornamendid. Presbüteriusu seisukohaselt pandi ehituse pearõhk sümboolsele geomeetrilisele lihtsusele, otsiti harmoonilist sümeetriat ja hoiduti esiletungivate väliste ilustuste kasutamisest mille tõttu jäi kiriku kunstiline välimus tagasihoidlikuks. Tähelepanu äratavad pühakoja kõrgekaarelised uksed ja aknad tekitades pühaliku meeleolu juba enne kirikusse astumist. Kiriku välimus meenutab eestlastele nende kodukirikuid ja hoone vaatlejale kiirgab vastu midagi tuttavlikku.

LIHTNE JOON

Kirikusse sisenedes, selle Jarvise-Carltoni nurgal asuvast uksest, avaneb vaade amphiteatrikujuliselt asetatud pinkide ridadele mille keskpunktiks jääb altar. Põrandale on antud altari poole langev kallak ja ükskõik kuhu istutakse, on arhitektid hoolitsenud selle eest, et kirikulisele jääb avar vaade. Tagaridades istujate ülessepoolne vaade on siiski osaliselt varjatud kaares ehitatud rõdust, mis toetub raudpostidele. Rõdule pääseb kiriku nurkadesse paigutatud kitsaste trepikodade kaudu. Ülesse vaatlejale paistab silma kaks kõrget terassammast (36 jalga) millele toetub võlvkaarteline kiriku lagi. Kirikut valgustati gaasilampidega seintel ja laes rippusid üks suur ja kolm väiksemat gaasikroonlühtrit. Kirikut köeti soojaõhuküttega.

Kiriku sisemus on veelgi lihtsamalt kavandatud kui seda tehti kiriku välimusega. Rõhku pandi kvaliteetse puidu kasutamisele ja see traditsioon on püsinud tänapäevani. 900 kirikulisele ehitatud pingid tehti hallist Ameerika pähklapuust ja neid kaunistati tumeda, nii nimetatud Ameerika, musta-pähklipuu liistudega ja kaunistustega. Altari osas (1878), mis nüüd on ümber ehitatud, asus suur altarilaud mille taha oli paigutatud kolmekordne kirikuvanemate tool (saarepuust) ja selle taga asusid 13 polstertatud istekohta koorile. Altarilauast vasakul asus ristimisbassein. Põrandat kattis Brussels vaip.

$25.725

Kiriku ehitamine maksis 25.725 dollarit. Sellesse summasse ei ole arvestatud kirikule kingitud kantsel, mis on arhitekt W. G. Stromi poolt kavandatud ja käsitsi voolitud ilustustega (pähklipuust).

Carltoni tänava äärde ehitatud mitmekordne kõrvalhoone (38 x 42 jalga) ehitati kirikust viis aastat hiljem (1883) ja see maksis koos sisustamisega peaaegu 21.000 dollarit. Üle poole sellest ehituskulust laekus koguduse liikmete annetustena ja 10. aug. 1882 tehti 10.000 dollariline pantkirja laen mis nähtavasti peagi tasuti.

700-liikmelise koguduse 1896 aasta tulud ja kulud annavad ettekujutuse koguduse majandamisest. Pühapäeva korjandustest laekus 3400 dollarit, numereeritud kiriku pinkide üürimisest 3300 dollarit ja heategevuse otstarbeks korjati umbes 4000 dollarit. Õpetajale maksti 3000 dollarit ja kiriku ülevalpidamise kulusid hinnati 6200 dollarile.

ENERGILISED ÕPETAJAD

Kiriku ajaloos on selle esimene ja viimane veerand-sada aastat olnud kõige energilistemateks ajajärkudeks. Eesti ja Läti Lutheri kogudustel on olnud energilised ja ettenägelikud õpetajad ja jõuline kristlikus vaimus töötav innukas kogudus ja nii oli see ka Vana Andrese kiriku algaastatel. Presbüterlaste õpetajat Milligani hinnati hea jutlustajana ja energilise hingekarjasena. Tema soovitusel soodustati kirikus muusika kasutamist ja sama toimub ka tänapäeval. Eesti koguduse õpetaja O. Pello (1912—1971) tundjad hindasid tema humoori meelt ja tema teravmeelsust majanduslikkudes küsimustes ja huvitaval kombel on presbüterlaste õpetaja Milligani kohta avaldatud samu arvamusi. Presbüterlased panid rõhku pühapäevakooli tööle, kirikliku seltskonnaelu tegevusele, huvi- ja noorteringide tööle, lugemissaali ja laulukoori tegevusele ja samuti toimub samalaadsete organisatsioonide tegevus meie lutheri kiriku koguduses. Koguduste tegevuse üldpildis leidub ka erinevusi sest presbüterlased panid enam rõhku väljaspool kirikut toimuvale vaestehoolekandele ja misjonitööle, kui seda tehakse praeguses lutheri koguduses. 1910 läks õpetaja Milligan erru ja temale järgnesid õpetajad S. H. Gray (1911-16), T. H. Mitchell (1916-19) ja W. M. Auld (1919-24).

KIRIKUTE KOONDAMINE

Tööstuslik areng, linnastumine ja Esimese Maailmasõjale järgnenud uued poliitilised ja moraalsed tavad muutsid tunduvalt Toronto elustiili ja tõid 1920 aastatel kaasa kirikuelu muutusi ja kriise, mille tagajärjel alustati raskustesse sattunud koguduste toetamise ja usuelu tiivustamise otstarbel kirikute koondamisega. Osa presbüterlaste kogudusi ühinesid methodistidega ja ka teiste autonoomsete üksikkirikutega puht praktilistel põhjustel ja nii tekkis Kanada United Churchi Sinod.

Vana Püha Andrese kogudus oli teistega võrreldes väga heas majanduslikus olukorras ja see nähtub sellest, et 1920 aastal osteti põhjapool kirikut Jarvise tänaval asuv suure aiaga maja (nüüd asub seal „Four Seasons Motel"). Maja nimetati 27 sõjas langenud koguduse liikme auks „Memorial House'iks". Kiriku juures asuv koguduse maja jäi täielikult pühapäevakooli kasutusele. Misjonitöö keskus ja seltskondlikud üritused toimusid sellest ajast peale „Memorial House's". Suures aias peeti koguduse suvepeod, seal mängiti muru keeglit ja ei puudunud tennise mängu plats. Kiriku tegevus oli elav ja ei olnud märgata probleeme.

Kogudus valis 1924 aastal uue õpetaja. Nagu hiljem selgus tuli õpetaja J. R. P. Sclater kindla kavatsusega liita kogudus United Churchi Sinodiga ja see toimus juba järgmisel aastal. Muutuse peale vaatamata püsis kogudus majanduslikult tugev ja oli isegi kasvanud nagu selgub 1936 aasta hingekirjast (1237 liiget).

KRIISIAJAJÄRK

Neljakümnetel aastatel algas kirikuelus uus kriisiajajärk ja kui varem oli kirikute müümised ja ostud, ning sulgemised haruldasteks nähtusteks siis muutus see igapäevaseks nähtuseks. Esmakordselt sattus ka Old St. Andrews United Church raskustesse. Üheks silmatorkavaks põhjuseks on ümbruskonna muutus. Paljud ümbruskonnas elanud koguduse rikkad toetajad-liikmed olid ajajooksul ümbruskonnast lahkunud ja nende kunagisi härrasmaju kasutati üürimajadeks. Jarvise tänava laiendamise tõttu hävines ilus puiestee. Silm peatus värvimist vajavatel verandatel ja ümbruskond jättis kulunud mulje. Kogudus püsis kuni õpetaja Sclateri surmani (1949).

Kirikuvanematekogu otsustas 1. okt. 1950 ühineda Westminster Central kirikuga ja kirik pandi müügile. Väljakolimisel eemaldati kirikust 5 räästooli (need pärinesid 1830 aastast), ristimisbassein, suur altarilaud ja kolmeistmeline kirikuvanemate tool. „Memorial House" anti 1952 aastal ajutiselt Toronto Welfare Council'i kasutada uus-kanadlaste keskusena ja 1957 aastal ostis selle „Four Seasons Motel" ja maja lammutati.

KIRIK OSTETI

116 Bond Street'il asuvas Lutheri kirikus olid ajutiselt peavarju leidnud ja asutatud (20. 5. 49) Eesti Evangeeliumi Lutheriusu Kogudus ja Läti E. L. Kogudus. Eesti ja Läti kogudused otsustasid kiriku ostmise otstarbel liituda ja Ida-Kanada Lutheri Usu Maailmaliidu Sinod lubas neid abistada. Koguduste soovitusel (16. sept. 1951) ostis Lutheri Sinod müügil oleva Old St. Andrews Kiriku 125.000 dollari eest. 2. okt. 1951 toimus Eesti ja Läti koguduste nõukogude poolt 145.000 dollari suurusele ostulepingule allakirjutamine. Ostu ja müügi hinnal on 20.000 dollariline vahe ja see on tingitud sellest, et Lutheri Sinod maksis kiriku välja ja nõnda välditi kõrged võlaprotsendi maksud. Nii saigi shotlaste „Old St. Andrews Church'ist" 1951 aastal eestlaste „Vana-Andrese kirik". Eesti E. L. Koguduse 25. juubeli aastal (1974) kustutas Lutheri Sinod viimase, umbes 3000 dollarilise võla ja kirik sai võlavabaks.

Eesti ja Läti koguduste esimene pidulik ühine jumalateenistus toimus 4. nov. 1951 aastal, kell 4 p.l. Jutlustasid õpetaja O. Pello (Eesti) ja õpetaja A. Cops (Läti). Ida-Kanada Lutheri Usu Maailmaliidu nimel õnnistas kiriku dr. O. Reble. Külalistena võtsid osa paljud teised Lutheri koguduste õpetajad ja paguluskiriku esindajad.

UUS ALTAR

Kirik ja selle kõrvalruumid vajasid otsekohast remonti ja sellega alustati juba sissekolimisel. Kuna kirik kuulub kahele kogudusele siis on ka kiriku majandamine ja ümberehitamise ja parandamise kulud võrdselt jagatud. Esimene suurem probleem oli kiriku kõrvalhoone kulunud puupõrandate uuendamine ja see töö tehti tükati nii nagu koguduse majanduslik seisukord seda võimaldas. 1968 aastal kulutati oreli ümberehitamisel 7500 dollarit. Kaks aastat hiljem asendati vananenud kuuma õhuküte uue gaasiga köetava veeküttega mis läks maksma 15.700 dollarit. Kirikule ja väiksemale tornile pandi uus aspestoskivi katus (1973) parandus ja materjali kulu 45.000 dollarit ja peale selle toimus sisemisi värvimistöid umbes 9500 dollari piirides.

Arhitekt Eneri Tauli kavandusel toimus 1974 aastal altari ümberehitamine mis andis kiriku altari osale praeguse välimuse. Altar on valmistatud Itaalia marmorist ja piiratud madala pronksist ja puust palistatud kaaraiaga. Altaril on peale kirikliku ja usulise ülesande ka sümboolne tähendus. Altar kehastavat meie põgenikuteed, võitlust usu ja õiguse eest. See olgu meie järeletulevatele põlvedele meeldetuletuseks meie rahva kannatusteest ja andku nendele jõudu ristiusu ja rahvustunnete säilitamisel. Uue altari õnnistamine toimus kodumaalt lahkumise kolmekümnendal aastapäeval (29. sept. 1974). Altari ümberehituse kulud ületasid 22 000 dollari piirid.

AJALOOLINE SÜNDMUS

Aastatel 1975 ja 1976 jätkusid kiriku korrashoiu tööd uute kivipõrandate panekuga kiriku sissekäikude esikutesse (1000 dollarit), säeti sisse noortetuba, korraldati köögid ja kõrvalruume (6000 dollarit) ja pandi täielikult uus elektrijuhtmestik (9600 dollarit). Kõige selle töö ja vaeva tasuks on asjaolu, et Vana-Andrese kirikule on antud uus piduriüü saja-aastase piiri ületamiseks, mis on tunnustuseks nii kiriku ehitajatele kui ka nüüdsetele kogudustele.

Juubeliaastal on Vana-Andrese Eesti koguduse hingekirjas üle 1300 inimese ja Läti koguduses on peaaegu 2000 hinge. Kogudust omavaheline harmooniline koostöö soodustab kiriku tegevust ja on eeskujuks teistele. Kiriku uksed on alati igaühele avatud ja on märgata, et pidulikkudel jumalateenistustel viibib külalisi nii lähedalt kui ka kaugelt. Eesti koguduse hingekarjaseks on 19. märtsil 1972 koguduse täiskogu poolt valitud Andres Taul. Tema õpetajaamet algas 1. apr. 1972 juba enne ametisse õnnistamist, mis toimus Peapiiskop K. Veemi poolt 9. juulil 1972. Pärast õpetaja Copsi erru astumist on Läti koguduse õpetajaks J. Calitis.

Vana-Andrese kiriku 100 aastane juubel on tähtis ajalooline sündmus nii Toronto linna kui ka koguduste ja Eesti rahva ajaloos.

Valdeko Pikkand

Allikad. E.E.L.K. Toronto Vana-Andrese Koguduse Protokollid ja Dokumendid. „Toronto Esimene Eesti Ev. Lutheri Usu Koguduse kümme aastat 1949—1959". „T.E.E.-EV. Luteri Usu Kogudus 1949—1974", S. C. Parker „The Book of St. Andrews", W. Morrison Kelly „The History of the Congregations Forming St. Andrew's United Church", J. Ross Robertson „Landmarks of Toronto Vol. 4., „The 1920's" by W. L. Morton in Part One of the Canadians 1867—1967.

ERILINE BOONUS LOOSIMINE

Over 55,000 extra prizes worth more than $2¼ million...

to celebrate Wintario's Diamond Jubilee Draw on March 16.

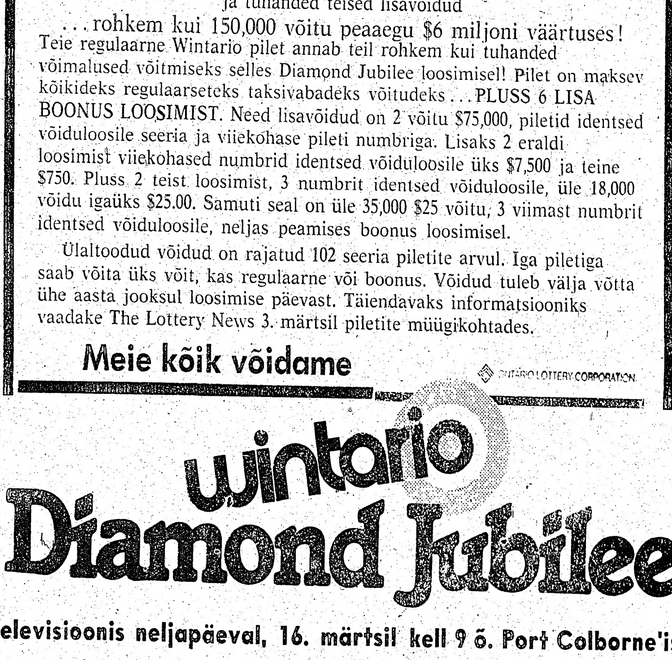

Teie Wintario pilet eriliseks 75. loosimiseks õigustab teid võtta osa 5. regulaarsest $100,000 loosimisest

PLUSS

2 lisavõitu $75.000
102 lisavõitu $7,500
102 lisavõitu $750

ja tuhanded teised lisavõidud

... rohkem kui 150,000 võitu peaaegu $6 miljoni väärtuses!

Teie regulaarne Wintario pilet annab teil rohkem kui tuhanded võimalused võitmiseks selles Diamond Jubilee loosimisel! Pilet on maksev kõikideks regulaarseteks taksivabadeks võitudeks ... PLUSS 6 LISA BOONUS LOOSIMIST. Need lisavõidud on 2 võitu $75,000, piletid identsed võiduloosile seeria ja viiekohase pileti numbriga. Lisaks 2 eraldi loosimist viiekohased numbrid identsed võiduloosile üks $7,500 ja teine $750. Pluss 2 teist loosimist, 3 numbrit identsed võiduloosile, üle 18,000 võidu igaüks $25.00. Samuti seal on üle 35,000 $25 võitu, 3 viimast numbrit identsed võiduloosile, neljas peamises boonus loosimisel.

Ülaltoodud võidud on rajatud 102 seeria piletite arvul. Iga piletiga saab võita üks võit, kas regulaarne või boonus. Võidud tuleb välja võtta ühe aasta jooksul loosimise päevast. Täiendavaks informatsiooniks vaadake The Lottery News 3. märtsil piletite müügikohtades.

Meie kõik võidame

ONTARIO LOTTERY CORPORATION

wintario Diamond Jubilee

Televisioonis neljapäeval, 16. märtsil kell 9 õ. Port Colborne'ist

Noored kinkisid raamatuid

SUDBURY (M. E.) — Kuna N. Liidu Ottawa saatkonnast on levitatud Kanada koolidele „teatmeteoseid" ka N. Eesti kohta, millede sisu suhtes aga on Eestist päritolevatel Kanada kodanikel erinev seisukoht, tekkis siin mõte, teha midagi seesuguse „uusajaloo" vastukaaluks.

Algatuse tegid Sudbury leerilapsed, kes 24. veebr. kuupäevaga ja Eesti Noorte Aastat mainivas kirjutises raamatu palgelehel, annetasid A. Viirlaid'i „Graves Without Grosses" oma keskkooli raamatukogusse.

Asjaga liitusid eestlasist üliõpilased Laurentiani ülikoolis, kes oma endistele keskkoolidele annetasid, ja ka teisigi. Nii on Sudbury keskkoolid varustatud raamatuga, mille kohta on seni lugenuil hea hinnang.

Et n.n. „vanad" asjale kaasa aitasid, tellides raamatud kirjastuselt, siis oli ettevõttel edu. Läbirääkimised on käimas veel Elliot-Lake, Sault Ste. Marie ja Thunder Bay noortega ja on usutav, et ka seal aktsiooniga ühinetakse.

21. dets. 1977 oli mitmekultuurilisuse bülletäänis min. N. Cafik'u teade Kanada ungarlastest, kes 4-ja aastaga kogunud $300.000 ja föderaalvalitsuselt lisatud $300.000-ga, avavad Toronto ülikoolis Ungari alase õppetooli. Lätlastel ja leedulastel on miljonilised aktsioonikapitalid — millede intressidest, läti ca $100.000, leedu: ca $200.000—300.000) oma välisvõitlust finantseerivad.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Aktiivseid noori

PIRET KOMI

Piret Komi on lõpetanud eesti täienduskoolid, keskkooli, valmistab end ette kooliõpetaja kutsele Toronto Ülikoolis ja kuulub Noorte Aasta ürituste toimkonda.

Piretist sai varakult gaid „Põhjala Tütred" lipkonnas. Nüüd on ta noorem-gaider ja vanemgaidide rühma vanem. Gaidlikus kasvatuses ta tõstab esile rahvusliku kasvatuse ja püüab rakendada seda, mille ta ise on omaks võtnud korp. Amicitia liikmena — ükstei-se usaldamise ja sõpruse rõhutamise. Rahvuslik kasvatus korp. Amicitias on tugev ja sinna kuuluvad akadeemilised noored ei abiellu teistesse rahvustesse. Sama tahab loota Piret ka Põhjala Tütardest. Elutargalt lisab ta juurde — erandid on igalpool võimalikud.

Gaidluse kõrval Piret on olnud tegev noorte kasvatajana Jõekäärul ja tantsijana Rahvtantsu Rühm „Kunglas". Viimane on koht kus paljud eesti noored kohtuvad ja uusi sõprussidemeid loovad. Rahvatants on huvitav ja kuidagi hingele lähedane.

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas algatusel moodustati möödunud sügisel Noorte Aasta toimkond ja Piret kuulub sinna. Peeti avakoosolek ja Enn Kiilaspea valiti tegevuse koordineerijaks. Rohkem koosolekuid peetud ei ole. Toimkonnal puudub esimees ja tegevuskava, aga Noorte Aasta algab juba 24. veebr. Piret on arvamisel, et just siin Noorte Aasta toimkond peaks midagi tegema, et eriti neid noori, kes ühel või teisel põhjusel on eesti ühiskonnast eemale jäänud, kuidagi eesti ühiskonda tagasi tuua. Selleks oleks vajalik Eesti Majas noorte ruumi kasutamine elavamaks ning mitmekülgsemaks muuta ja eemalejäänud noored sinna oma külalistena kutsuda.

Piret kuulub aktiivsesse eesti perekonda ja selle tõttu ta on teadlik kõigist eesti ühiskonna probleemidest. Ta loeb eesti ajalehti ja raamatuid. Eriti meeleldi loeb ta Arvi Kork'i tänavaromaane.

Ühiskondlikest probleemidest Piret loeb kõige tõsisemaks eestlaste killunemist omaette kildkondadeks või gruppideks. Võibolla, et see on eestlaste rahvuslik omapära, et sõprus. ja tutvusringid arenevad pikkamööda ja kestvad kaua. Võõral on raske ühte olemasolevasse sõprusringi sisse pääseda. Uuel, juurdetuleval noorel on kergem leida sõpru asukohamaa noorte seas, kui eesti noorte ringis. Siit tuleneb põhjus, miks paljud noored abielluvad teistesse rahvustesse. Noorte Aasta raamides tuleks seda küsimust põhjalikult selgitada, et meie noored ei läheks kaduma oma rahvale.

ELA, ÕPI JA OSALE OMA RAHVUSLIKUS KULTUURIPÄRANDIS! SEE ON ÜKS VÕIMALUSTEST, KUIDAS TEHA KANADA TUGEVAMAKS! KASUTA SEDA VÕIMALUST!

Sulle avanevad võimalused

Mitmekultuurilisus on Kanada valitsuse püsiva poliitika põhimõtteks ning sellisena mõjustab iga eluavaldust Kanadas. See Kanada valitsuse mitmekultuurilisust teeniv eesmärk julgustab erineva kultuurilise tagapõhjaga inimesi rakendama oma mõtted, kogemused ja anded nii oma rahvusliku ühiskonna kui ka muude kanadalaste huvide teenistusse rikastades sel viisil oma isiklikku elu ning tehes samas Kanada tugevamaks.

Mitmekultuurilisuse tegelik olukord

Mitmekultuurilisuse poliitika on mitte ainult abiks ja toeks etnilistele kultuurkondadele, vaid oma horisontaalses dimensioonis ulatub see mõjutama kõiki Föderaalvalitsuse tegevusalasid ning koordineerib ühtlasi Kanada sellekohase poliitika. Just selles ja etniliskultuurilise ühiskonna huvides kajastubki Kanada mitmekultuurilisuse tõeline tegelikkus. Mitmekultuurilisuse direktoraat julgustab massmeediume kirjeldama etnilise kultuurielu avaldusi tõetruult.

Mitmekultuurilisuse ministri üheks ülesandeks on kindlustada võrdsed võimalused kõigile kanadalastele vaatamata nende kultuurilisele tagapõhjale.

Uus üksteisemõistmise vaim

Rahvusliku ühtluse ja üksmeele küsimus nõuab kõigi Kanadas asuvate kultuurkondade tähelepanu. Ükskõik millise kultuurilise grupi eraldumine isolatsiooni tooks kaasa vaid Kanada nõrgenemise. Uue üksteisemõistmise taotlemisel osutub oluliseks, et kõik kultuurirühmad küsimustesse süveneksid, neid uuriksid ning oma mõtted ja soovid teatavaks teeks, sest meie kõik Kanadas jagame sama tulevikku.

Mitmekultuurilisuse väljakutse

Sagedasti on inimesi raske veenda selles, et parimaks viisiks, kuidas ühiseid probleeme lahendada, on koostöö. Liitu seepärast oma valitsusega! Liitu kõigi kanadalastega! Täida omapoolne osa selleks, et Kanada võiks olla maailmale eeskujuks mitmekultuurilisena ja kaksikkeelse rahvana, kus kõik kodanikud võivad elada kooskõlas ja jõukuses. Ela, õpi ja osale oma kultuuripärandis! Sellega aitad sa kaasa Kanada tugevusele.

Omapoolsete vaadete esitamise või informatsiooni saamise soovi korral kirjuta aadressil:

Multiculturalism
16th Floor
66 Slater Street
Ottawa, Ontario
K1A 0M5

MITMEKULTUURILISUS
TÄHENDAB ÜKSMEELT ERINEVUSES

Honourable Norman Cafik
Minister of State
Multiculturalism

L'honorable Norman Cafik
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

Kiri Brasiiliast

KIRIK AITAB HOIDA EESTLUST

Kirik on läbi aegade osutunud kindlamaks ja püsivamaks kantsiks eestlastele ja nii on ka enamik Sao Paulo eestlaskonnast koondunud Koguduse ümebr.

Kui tähtis on omada oma kogudust ja õpetajat, kes kuulutab jumalasõna emakeeles, näitas selgelt eestlaste poolt lugupeetud ja oodatud õpetaja Ingo Tiit Jaagu külastusjumalateenistus 20-ndal novembril Linnakirikus. Osavõtt oli haruldaselt rohkearvuline ja kirikuliste seas võis näha ka Baptisti Koguduse liikmeid, kelledega koostöö ja läbikäimine on tihenenud.

☆

Sao Paulo eestlaskonnast on paljud jõudmas sellesse ikka, kus lahkumine on loomulik. Jumalateenistusel mälestati: Eduard Poltsunas — sünd. 10. oktoobril 1880 a., surnud 24. aprillil 1977 a. Caieiras'es Sao Paulo osariigis. Wilhelmine Poltsunas — sünd. 19. augustil 1883 a., surnud — 20. juunil 1977 a. Caieiras'es. Ida Nüüd — sünd. 2. mail 1891 a., surnud — 23. juulil 1977 a. Sao Paulos. Anita Rebane — sünd. 29. novembril 1891 a., surnud 11. septembril 1977 a. Sao Paulos. Niini Kotkas — sünd. 7. juulil 1920 a., surnud 2. oktoobril 1977 a. Sao Paulos. Osvald Meijel — sünd. 24. oktoobril 1907 a., surnud 17. oktoobril 1977 Sao Paulos. Helmi Sitzer — sünd. 26. novembril 1909 a., surnud 19. oktoobril 1977 Sao Paulos. Verner Tartu — sünd. 2. mail 1922 a., surnud 2. märtsil 1977 kodumaal.

☆

21. novembril peeti Koguduse nõukogu koosolek, õp. Ingo Tiit Jaagu osavõtul. Arutuse all oli ka koguduse 20-ne aasta juubeli tähistamine aprillikuus. Nende aastate jooksul on kogudusel tulnud läbiteha mitmesuguseid raskusi, isegi ta olemasolu Eesti Kogudusena oli kord ohustatud.

Sellel külastusel Sao Paulosse, peatus õp. Ingo Tiit Jaagu perek. Manfred Tamberg'i külalislahkes kodus. Helmi Tamberg on koguduse nõukogu aktiivne liige ja tütar Erta on gaid. 24. novembril sõitis õp. Ingo Tiit Jaagu, pereisa Manfred Tambergi saatel külastama Rio de Janeiro eestlasi. Nad peatusid Rita Lätti-Andreoni kodus, kelle ülesandeks oli ka Rio de Janeiro külastuskava koostamine ja läbiviimine.

28. novembril algas õp. Ingo Tiit Jaagu Rio de Janeirost tagasilendu Buenos Airesesse. Eestlased ootavad tema järgmist külastust Sao Paulosse aprillikuus.

☆

18. detsembril, oli korraldatud Eesti Lastejõulupuu, Heydenreich-Haus'is. Jõulupalvuse pidas nõukogu esimees Walter Kenkmann ja õnnistust jagas saksa koguduse õp. Karl Gehring, kes suhtub väga soojalt eestlastesse. Tema hoolduse alla kuulub ka Heydenreich-Haus, mis on alati kasutada Eesti Kogudusel. Jõululaule saatis klaveril Solange Saukas. Erika Vernik kandis ette „Mõtteid Jõuludest". Tõeliseks jõulurõõmuks oli noorte poolt omal algatusel loodud rahvatantsugrupp, kes esines esmakordselt ja küllaltki heade tagajärgedega, nii et ettekandeid tuli korrata.

Rahvatantsugruppi kuuluvad: Erta Tamberg, Lilian Zirk, Markus Zirk, Joao Gustavo Kuusberg, Harry Kuusberg jun. Vera Kuusberg, Julie Kuusberg, Celeste Bataglia ja juhtidena Carlos Rammi ja Olev Saukas. Pillimeheks on Sergio Liblik.

Armastatud jõuluvanaks Sao Paulo eestlaskonnas on Robert Zirk, kes igal aastal andumusega täidab seda osa. Kui teatati jõuluvana saabumist, lõi lastepere kihama ja elevust, ootust ja ärevust oli palju, kui jõuluvana avas suure koti jõulukinkidega.

Oli rõõm vaadata neid toredaid elurõõmsaid eestlaste lapsi ja südames ärkas lootus, et kui siin kord vanem põlv kaob, nemad meie rahva igivana kultuuri ja traditsioonid edasikannavad. See jääb aga soovunelmaks, kui nende laste kodudes, vanemad neile ei süvenda eesti meelt ega õpeta eestikeelt.

Siis jõudis kätte hetk, mil lõid särama vanema põlve silmad. Pereemandate poolt kaetud ühislaudadele kanti jõulukingina Pauline Lustwerk'i poolt ületamata headuses valmistatud verivorstid. Jõulumeeleolu oleks olnud täielik, kui aknast vaadates oleks näinud tasa langevaid lumehelbeid, — neid aga asendas tugev äike ja vihma voolas kui oavarrest.

☆

Üheks viimaseks 1977 a. märkimisväärseks sündmuseks Sao Paulo eestlaskonnas oli Elisabeth Raudsepp'a sünnipäev, kes 28-ndal detsembril sai 96-e aastaseks ja kes peale oma mehe surma elab oma lesestunud tütre Alda Ervedal'i juures.

Teda külastades, olin üllatatud tema elujõust, teravast mõistusest ja mälust. Ta sündis Pärnus ja rändas Brasiiliasse ühes abikaasa ja kolme lapsega 1926-ndal aastal. Nagu pr. Raudsepp ütleb, olid nende elurasked samad nagu kõigidel kes algavad uut elu võõral maal, omamata tulles varandust ja mitte tundes portugaalikeelt, aga Brasiilia on maa, kus igaüks võib tööd leida ja tööd teha, kui mitte ühel alal,siis on võimalusi teisel ja lõpuks saavutada kindla jalgealuse.

„Läbikäimine üksteisega oli väga elav" jatkab pr. Raudsepp" ja eestlased moodustasid sel ajal, tugeva, elujõulise rahvusgrupi. Oli isegi kavatsus osta omale maja aga sellele mõttele tõmbas kriipsu läbi Teise Maailmasõja algus."

Küsin, kas vastab tõele, et kui pärast Teist Maailmasõda saabusid n.n. „uued eestlased" tema kodu oli paljudele esimeseks varjupaigaks?

„See on tõsi küll", ütleb vanaproua, „neid oli palju, — neid tuli ja läks. Ühed elasid meil lühemat aega, teised pikemat, kuni olid korraldanud oma elu."

„Kas nad maksid teile selle peavarju eest, või tasus Teile nende eest mõni organisatsioon?"

„Oh ei, — ei mulle ei maksnud küll ükski organisatsioon. — Ja kuidas ma oleksin võinud neilt võtta maksu, — tuletasin meelde omi esimesi raskusi ja rõõm võida aidata, oli mulle suurimaks tasuks."

„Kas teil on teada, kuidas on kujunenud teie „hoolealuste" edaspidine elukäik ja kas nad külastavad või mäletavad teid mõnikord?"

Vastuseks mu viimasele küsimusele on lillede rohkus, mis on muutnud sünnipäevalapse kodu troopikamaa lilleaiaks.

„Nad olid kõik tublid inimesed, nad kõik on jõudnud heale elujärjele ja neil kõigil on nüüd omad majad."

„Kuidas suhtusite teie sellesse, kui teie tütar pr. Alda Ervedal, peale oma abikaasa surma, tahtis eestlastele kinkida maja?"

„Oo, — ma olin väga õnnelik ja väga rahul, et ta tahab midagi teha eestlaste heaks."

„Ja mis oli põhjuseks, et sellest „Eesti Majast" midagi välja ei tulnud?"

Vanaproua vaikib hetke: — „Mul on tänaseni kahju, et sellest asja ei saanud, — ja miks see nii läks, sellest ma ei taha rääkida."

„Pr. Raudsepp, kas teil on veel mingit soovi?"

„On, — ma sooviks — et mu kodumaa pinnal, säraks jälle kord vabaduse päike."

Soovin pr. Raudsepp'ale, kes alati kõige südame ja hingega on kaasaelanud eestlaste tegevusele ja sõnutegemata on kaasaaidand eestluse püsivusele, veel palju palju eluaastaid!

A. L.

Sponsorid, laureaadid ja stipendiaadid. Foto — O. Haamer

TUNNUSTUS KULTUURI-VILJELEJATELE

Pühapäeval St. Lawrence Centre Town Hall'is aset leidnud E.K.K. kontsert oli ka ühtlasi laureaatide austamine, tunnustuskirjade andmine ja stipendiumide teatavakstegemine. Samuti tähistati sellega A. H. Tamm saare sajandat sünnipäeva.

Esitati lavapilt „Tõde ja õigusest" A. Tülli, A. Teder'i ja H. Mürk'i kaastegevusel. Alul segas heliefekt tunduvalt A. Tülli teksti kuuldavust. A. H. Tammsaare „Kandlemängija" esitasid A. Tüll — kandlemängija, Harri Mürk — jutustaja, Alan Teder — Looja, Andres Truuvert — rändaja, Merike Teene ja Katrin Kännel — jälgijad rahvahulgast. Põimiku „Naine A. H. Tammsaare loomingus" esitas Salme Ekbaum vahelugemistega A. H. Tammsaare töödest Valve Andre ja Liidia Vohu poolt. Kogu ettekanded kestsid üle poolteise tunni, ettenähtud poole tunni asemel, mis avaldas mõju kogu kontserdi kava läbiviimisele. Kontserdil esinejad stipendiaadid pidid esinema ka „Sõnasild kodumaale" kuid jõudsid kohale alles siis, kui saal juba rahvast ühi oli.

Kontserdi osas tuli kava esimese osa venimise tõttu teha tublisti ümberpaigutusi ja muudatusi. Nii esinesid Hamiltoni „Helletajad" O. Kopvillemi juhatusel esimestena kolme palaga. Klaveril saatis Eva Rammo.

Roy Madalvee esitas flöödisoolo. Klaveril saatis Nora Mall Kerson.

Rosemarie Lindau laulu saatis klaveril Stella Kerson, alalise saatja haigestumise tõttu.

Nora Mall Kersoni juhatusel esinesid keelpillid (viiulid) ansamblina koosseisus Pia Metsala, Desiree Medri, Marja Leena Roos, Vivienne Medri, Lisa ja Linda Norheim ning Margus Kask.

Viiu Varik'u kontrabassi saatis klaveril Peeter Tammearu.

Peeter Tammearu klaveril ja muusikafakultceedi õppejõud Jozefacki tshellol esitasid dueti, Tammearu esines ka klaveri soologa.

Lõpuks esitas Kaaren Viinamäe Heino Elleri hästi tuntud „Kellad" kontserdi lõpunumbrina.

TUNNUSTUSED

— Et meie kultuuri auhindamise tööl oleks nii prestiizi kui ka toetavat jõudu, peab laureaadi tunnustusele kaasuma ka väärikas summa raha, ütles Abel Lee. Selle raha saab kokku panna ainult eesti ühiskond. Seesama ühiskond kes meie tugevate ja elujõuliste aastate jooksul on innukalt toetanud ja nautinud meie kultuuri loomingut tema mitmetel aladel — peaks ka nüüd toetama nende inimeste tunnustamist ning austamist kes aina ja aina on oma igapäevase elu kõrvalt püüdnud kinkida tundisid ja ka vahest kandnud majandusliku kahju et säilitada, edasi kanda ja uusloomingut lisada meie rahva kuituuri varadele. Ilma meie rahva majandusliku toetuseta kultuurifondile ei saa meie jätkata loovate inimeste tunnustamist ning edasi õhutamist. Loodan et see mõte saab sooja vastukaja meie rahva hinges.

Komitee liikmed: EKK esimees — Stella Kerson, auhindamiskomisjoni esimees — Abel Lee, sekretär — Maie Landra, liikmed — dr. Alfred Kurlents, Hannes Oja, Vello Hubel, dr. Jüri Daniel, Urve Karuks, Ellen Martens.

LAUREAADID:

Kaarel Eerme nimelisest ja tema poolt finantseeritud fond. Ülemaailmne kirjanduse auhind:

Bernard Kangro (Rootsis), $250.—. Kõrgekvaliteedilise luuleloomingu eest millest eriti väärib esiletõstmist 1977 a. ilmunud kogu „Merevalgus — Tuuletund". Lisaks mitmesuguste aktiivsuste eest eesti kirjanduse edendamisel millest eriti silmapaistev on „Eesti Kirjanike Kooperatiiv".

Lydia Vohu Viksten. Tunnustades suurt panust teatrielu organiseerija-näitlejana ja näitejuhina. Samuti aktiivsust noortetöös 40 aasta jooksul. Unustamatu on tema „Tiina" osa A. Kitzbergi „Libahundis". Laureaat lavakunsti alal — $225.—.

Rein Andre. Laureaat lavakunsti alal $225.—. Tunnustades ulatuslikku tööd ja saavutatud edu näitekunsti alal 40 aasta jooksul, alati tõendades suuri lavalisi võimeid nii kaasa mängides ja juhatades. R. Andre nimeline stuudioteater on andnud Eesti Teatrile noori näitlejaid kes jätkavad eelkäijate tööd.

TUNNUSTUSKIRJAD:

Liis Juske, kauaaegse töö eest eesti noorte hulgas — eesti Gaidluses ja Talihari organiseerimisel. **Toronto Eesti Meeskoor:** üle veerandsaja aasta on nende laul ülendanud ja vaimustanud. kuulajaskonda kus nii lauljad kui koorijuhid on andnud oma parima lisades suure panuse meie laulukultuurile.

Stipendiumid said:

$300.— Mare Tiido, A. H. Tammsaare tööde tõlkimise eest (Eesti Tõlkefond), $250.— Andres Raudsepp — laul (T. E. Meeskoori poolt väljapandud dr. Roman Toi nimeline stipendium), $200.— Kalev-Estienne Eliitrühm, kehakasvatus (EKN), $200.— Nora Mall Kerson, klaver ja viiul (Horseshoe Valley), $100.— Eevi Valge — laul (Peetri kogudus), $100.— Viiu Varik — kontrabass (Vana-Andrese kogudus), $100.— Heidi Klamas — klaver (Richard Kaimre), $100.— Harri Mürk — näitekunst (Kanada Eesti Teater), $100.— Iris Pääbo — kompositsioon (Eesti Üliõpilaste Selts), $100.— Audi Kalm — näitekunst. (E. K. Keskus), $100.— Karin Vagiste — fotokunst (Hugo Partsa), $100.— Reet Marten-Sehr — klaver (Iivi Ratas-Campbell), $100.— Roy Madalvee — kompositsioon (Sudbury Eesti Selts ja Luteri Kog.), $100.— Öed Lindaud — rahvamuusika (Kalju Jõgi), $100.— Peeter Tammearu — kompositsioon (Johan Kittask), $50.— Tarmo Teng — klaver (Ado Park), $50.— Uno Ramat — kunstiline kujundus (Ado Park), $50.— Pia Metsala — viiul (anonüümne), $50.— Lembitu Ristsoo — teatri administratsioon (E.K.K. Kontsertbüroo), $50.— Lisa ja Linda Norheim — viiul (Jaan Ratas), $25.— Tiina Hubel — viiul (Siegfrid Veidenbaum), $25.— Marja ja Leena Roos (Hugo Urm), $25.— Desiree Medri — viiul (Eesti Abistamiskomitee Kanadas), $25.— Vivienne Medri — viiul (EAK), $25.— Sarina Westerblom — viiul (EAK), $25.— Margus Kask — viiul (EAK).

High Park Sauna
583 Annette Str.
Kuum, kuiv aur.
Teraapiline masaazh.
Avatud kolmapäevast—laupäevani kella 1—11 õ.
Erilina hinnaalandus pensionäridele kolmapäeval ja neljapäeval $3.00.
Tel. 767-2556.

NOORED JÄTKAVAD MEIE RAHVUSIKKU VÕITLUST

„Sõnasild kodumaale" Torontost

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas rahvuskultuuri komisjoni korraldusel toimus pühapäeval Eesti Majas järjekordne „Sõnasild kodumaale", mille helindistatud kava raadiosaadete kaudu antakse edasi kodumaale. „Sõnasilla" pärastlõunale oli kogunenud võrdlemisi arvukalt osavõtjaid, peamiselt vanema põlve inimesi.

„Sõnasild kodumaale 1978" algas palvega kodumaale õp. A. Tauli poolt. Taaveti laulu 46 alusel, mille motiiviks on kindel usk Jumalasse, märkis õpetaja, et Iisraeli rahva ajalool on olnud palju ühiseid jooni meie rahva omaga. Korduvalt vallutasid suurriigid väikse riigi, aga murdumatuna püsis Iisraeli rahva vaim. Ka meie saatus oleneb meie vaimsest tugevusest ja seda jõudu saame Jumalalt.

Tervituse kodumaale tõi aupeakonsul I. Heinsoo, öeldes oma sõnavõtus, et selle raadiosaate kaudu suunab Kanada eestlaskond oma südamlikud tervitused Kodu-Eestisse. 24. veebruaril tähistades Eesti Vabariigi 60. aastapäeva kinnitasid eestlased kogu vabas maailmas oma vankumatut usku meie rahva tulevikku ja tema õigusesse elada iseseisvana. Eriti võimsaks rahvuslikuks meeleavalduseks olid Vabariigi aastapäeva tähistamised Torontos, mis on suurimaks eestlaste keskuseks väljaspool kodumaad. Noorte Aasta puhul pöörati erilist tähelepanu eesti noortele, kes omalt poolt kinnitasid, et nad tahavad jätkata meie rahvuslikku võitlust.

Edasi esines Toronto Eesti Vanemgaidide Koor G. Mitti juhatusel, lauldes „Edasi lauluga", „Laul kodumaast", „Oi, minu lemmik" ja „Vana Tallinn" ja veel ühe lisapala.

EKN esimees U. Petersoo kõneles teemal „Meie raugematu vabadusvõitlus". Ta märkis, et eestlased on kogu ajaloo jooksul olnud võitlev rahvas ja meie rahvuslik võitlus jätkub ka praegu. Vahekorras Venemaaga on lääneriigid varem teinud ekslikke hinnanguid, millest on hakatud nüüd järjest rohkem aru saama. Nõukogude Vene ja lääneriikide vahel esineb praegu poliitiline pinge ja lääneriigid nõuavad inimõiguste täitmist. Meie võitlus on seega viidud laiemale alusele koos teiste rahvastega.

Järgnevalt sopran Õnne Laikve Ch. Kipperi klaverisaatel laulis J. Aaviku „Kojuigatsus" ja L. Virkhausi „Kodumajake".

Noorusliku sõnavõtuga esines vanemgaid Aime-Nurmse kõneldes teemal „Eesti noored vabadusvõitluses". Ta rõhutas, et me ei tohi olla passiivsed ega laisad, vaid optimistliku lootusega olema aktiivsed ja tegutsema eesti organisatsioonides. Meie ülim kohustus on võidelda vabaduse eest, mis meile on nii kallis.

Muusikalises osas laulis edasi bariton Avo Kittask, lauldes J. Kiviku klaverisaatel A. Kappi „Kütkes" ja J. Hiob'i „Jesaja kuulutamine" kantaadist „Largo religioso". Järgnevalt EKN abiesimees ja väliskomisjoni esimees L. Leivat kõneles teemal „Valvel inimõiguste eest", käsitades lähemalt Helsingi deklaratsiooni inimõiguste osa ja pettumusi, mida on valmistanud Belgradi konverents. Kuid võitlus inimõiguste eest jätkub ja Kanada valitsus on pidevalt informeeritud inimõiguste rikkumisest Nõukogude Vene poolt. Eestlasliku visadusega jätkame võitlust, kuni saabuvad helgemad ajad.

Kuna kohale ei jõudnud Stipendiaatide kontserdil esinenud solistid ja kõnelejad, jäi osa ettekandeist ära. Need võeti pärast kava helilindile.

„Sõnasilla" lõpuosas kõneles veel Eesti Sihtkapitali Kanadas esimees H. Lupp Eesti Sihtkapitalist Kanadas. Lõppsõna ütles EKN rahvuskultuuri komisjoni esimees S. Ehvert, tänades „Sõnasilla" sisustajaid ja märkides, et eesti noorus on olnud aktiivse võitlusvaimuga varem ja kannab ka nüüd edasi meie rahvuslikku võitlust. „Sõnasilla" kava lõpetati hümni laulmisega.

KAI KÄÄRID
MAALID MÜÜGIL suures valikus.
Helistage ette 225-5595.
390 Princess Ave., Willowdale

S. A. LINHOLM Ltd. — REALTOR
Tel. 486-7752
Kinnisvara vahendaja Torontos kaasmaalastele teenistuses alates aastast 1954.
Tel. kodus 489-9932

SPORT

Kaks suusavõistlust

Eesti S. S. Kalevi suusaklubi suusavõistluste tulemused 19. veebruaril Willowdale Finch-Yonge Hydro liinil. Hea rada ja ilus ilm andsid häid tutulemusi meesteklassides:

10 km parim aeg: Jaan Roos Eesti Suusaklubi 31.07 min.

10 km veter. 55 a. ja üle — 1. Lembit Saar 50.53 min., 2. Ants Purje 52.41.

10 km veter. 45 a. kuni 54 a. — 1. Valden, Sadul 42.38, 2. Helmut Jaaguste 50.16.

10 km. veter. 35 a.—44 a. — 1. Rein Lainevool 54.03, 2. Margus Tae 67.20.

10 km mehed 20 a.—34 a. — 1. Peeter Pajos 44.48, 2. Alan Seim 46.21, 3. Andres Tamm 50.55.

10 km noored mehed (17, 18, 19 a. — 1. Arnold Tralla 53. 48, 2. Elmar Oiling 56.11.

5 km 15—16 a. — 1. Michael Sadul 21.59, 2. Richard Laanvere 24.00, 3. Ravo Lainevool 24.09.

2,5 km (13—14 a.) — Allan Mägi, Eesti Suusaklubi 6.23, 1. Mikk Jõgi 11.18.

2,5 km (12 a. ja nooremad) — 1. Paul Tae 14.38.

Naiste klassides:

5 km — 1. Endla Kännel 24.27, 2. Katrin Kannel 24.31, 3. Maret Tae 26,57, 4. R. Roos (Eesti Suusaklubi) 28.46, 5. Tiina Pajos 28.56, 6. Liisa Dobereiner 29.22, 7. Mai Kreem 30.24, 8. Maimu Purje 32.08, 9. Paulette Tae 40.06.

2.5 km — Silvia Loite 9.06.

Osavõtjaid suusavõistlusest oli 40 võistlussuusatajat ja 18 matkasõitjat.

Võistluste läbiviimistel aitasid kaasa büroo: Evi Jaaguste, Arvo Oiling, Leida Oiling, Harald Raigna, Martin Jõgi, Allan Seim, Allan Luiker, Andres Tamm, Helmut Jaaguste, Valden Sadul, Madis Kreem. Raja ajas sisse Jaan Roos (Eesti Suusaklubist).

★

Balti spordiliit Põhja-Ameerikas korraldatud suusavõistlused 25.—26. veebr. Moonstone (Barrie, Ont.) suusaväljasõidukohas. Võistlused mäe ja murdmaa suusatamises on osa sellel aastal korraldavatest Balti spordimängudest, tähistades 60 a. möödumist Balti riikide iseseisvuse väljakuulutamisest.

Võistluste läbiviimine oli leedulaste käes, kuna leedulastel puuduvad veel kogemused murdmaa suusatamiste korraldamiseks, siis eestlased olid palutud appi.

Mäesuusatamises oli kõige arvukamalt võistlemas leedulasi (32 leedulast, 14 eestlast, 15 lätlast).

Üldvõitjaks slalomis tuli Alar Kuus. Naiste klassi võitis leedulanna.

Murdmaa suusatamisest võttis osa 20 eestlast 9 leedulast ja 4 lätlast.

Tulemused:

Veteranid 12 km: 1. Uno Limit 54:21, 2. Valden Sadul 56:58, 3. Theo Vellend 60.08.

Mehed 12 km: 1. Jaan Roos 49:00, 2. Rimas Kalinauskas 55:51, 3. Andrius Brazukas 60:15.

Sen. poisid 6 km: 1. Allan Mägi 26:04, 2. Michael Sadul 29:15, 3. Tomas Kijauskas 29:57.

Jun. poisid 3 km: 1. Toiva Lainevool 19:26, 2. John Verners 25:39.

Naised 6 km: 1. Katrin Kannel 32:00, 2. Endla Kannel 32:09.

Tütarlapsed 6 km: 1. Liisa Dobereiner 40:26, 2. Tiina Pajos 45:43.

Jun. tütarlapsed 3 km: 1. Vida Kijauskas 21:21.

Võistluse ilm oli ideaalne — tuuleta, päikesepaisteline. Võistluste läbiviimisel aitasid kaasa: Andres Tamm, dr. Jaan Roos oma suusaraja sisselõikamise masinaga. Rajamärkimine ja ajavõtmised: Martin Jõgi, Helmut Jaaguste, arvestused Evi Jaaguste ja veel neli leedulasest abistajat.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.
Soome rukkileib
EUROOPAMAITSELISED JUUSTUD, KALAKONSERVID, DELIKATESSID
Avatud teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 9—2.
Esmaspäeval suletud.

Tulumaksu lehtede täitmine
Kivi Income Tax Service
234 Danforth Ave. Tor. tel. büroos 466-4813, kodus 759-3588
Pensionäridele hinnaalandus.

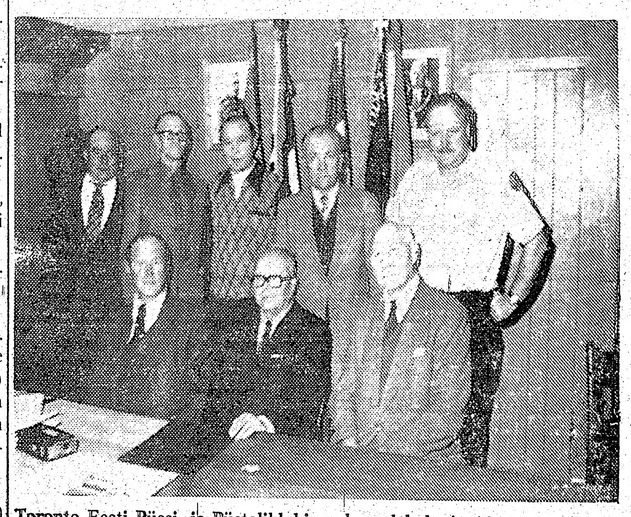

Toronto Eesti Püssi- ja Püstoliklubi peakoosolekult. 1. rida, vasakult: laekur Olev Sõrra, esimees Voldemar Kana, revisjonikomisjoni esimees Manivald Randla. 2. rida — asutajaliige Hugo Lilleberg, asutajaliige Karl Trei, abiesimees Evald Gering, revisjonikomisjoni liige Roman Marley, sekretär — Arvi Tinits. Foto — Tommy Tomson

Laskesport

Toronto Eesti Püssi ja Püstoliklubi asutaja-liikmete aasta peakoosolek peeti 2. veebruaril 1978 a. Eesti Majas. Põhikirja kohaselt avas ja juhatas koosolekut klubi esimees V. Kana, protokollis klubi sekretär A. Tinits.

Möödunud aasta tegevuse ja majanduse aruanded kandis ette V. Kana. Revisjonikomisjoni aruande järgi on klubi tegevus 1977 a. olnud hea ja põhikirja nõuetele vastav. On peetud mitmeid võistlusi, eriti püstolitega, arvult 6 Kanada klubidega. Aasta jooksul on klubi lasketiiru kasutatud 875-e laskuri poolt. Mõlemad aruanded kiideti koosoleku poolt heaks ja kinnitati ühel häälel.

1978 a. tegevuskava koostamisel V. Kana tegi ettepaneku, et klubi korraldaks E. V. 60-da aastapäeva ja noorte aasta puhul laialdasemad laskevõistlused.

Teiseks, käesoleval aastal on järjekorra kohaselt Balti maavõistluste korraldamine eestlaste käes ja kolmandaks meister-võistlused mis on mõned aastad ära jäänud, tuleks käesoleval aastal läbi viia. Koosolek leidis, et ettepanek on klubi ülesande ja eesmärgi kohaselt vajalik, ning kinnitas juhatuse poolt esitatud 1978 a. tegevuskava ühel häälel.

I. E. V. 60-ne aasta ja noorte aasta tähistamise ning meistrivõistluste korraldamine ja läbi-viimine jäeti koosoleku poolt V. Kana ja O. Sõrra hoolde.

2. Balti maavõistluste korraldamise ja läbiviimise võtsid oma peale E. Gering ja K. Trei.

3. Kõik püstolivõistluste korraldamiseks ja läbiviimiseks andis oma nõusoleku A. Tinits.

Juhatuse valimistel valiti ühel häälel tagasi V. Kana — esimees, E. Gering — abiesimees, A. Tinits — sekretär ja kassapidajaks O. Sõrra — uus. Revisjonikomisjoni — M. Reidla, R. Marley ja F. Võsu.

Ülestõstetud küsimustest tuli arutusele klubi rinnamärgi valmistamine. Koosolek leidis märgi tarviliku olevat, ning andis märgi kavandi ja valmistamise korraldamise ülesanded juhatuse hoolde.

Toronto Eesti Püssi ja Püstoliklubi sai suure kingi E. V. 60-ne aasta tähistamiseks Max Lilleberg'ilt, kes laskis omal kulul värvida kogu klubi lasketiiru, umbes $500.00 väärtuses. Selle ootamata väärtusliku kingi eest avaldab klubi juhatus Max Lilleberg'ile kogu laskesportlaste nimel suurt tänu ja tunnustust.

V. K.

Eesti Rahvusteater Kanadas — viib läände Eesti Vabariigi 60. aasta juubelitervitusi. Arvo Mägi komöödia „Kihlus". Külalisetendused: Vancouveris 18. ja 19. märtsil, San Francisco's 21. märtsil ja Los Angeles'is 25. märtsil. Pildil tegelaskond tervitus-vimplitega. Vasakult: Oudi Kalm, Harri Lillioja, Tiina Lipp, Riina Reinik, Rudolf Lipp, Helmi Tomband, Anne Liis Tüll, August Tomband, Udo Leppik.

Ants Vomm

JOONISTUSBLOKIGA „KÜLMALE MAALE"

2.

Dawson Creekist edasi sõidan läbi härmas ja lumekoormas laane Whitehorse'i poole. Maanteeäärsed puud on kaartena lookas lumekoorma all ja kuuskede lumekasukad on rasked kandà tumesinise taeva taustal.

Wonowono's, kus üks tüüp maha läks ja kuhu külakauplusesse bussijuht kaupa viis, istusid kaks kelgukoera või hundipoolist, jälgides hoolikalt kõike juhtuvat. Üksik ronk lendab laisalt, cespoolt tulles üle bussi. Mõtlen edasisõitu oodates, et Whitehorse'i jõudes olen juba ülevalpool Alaska lahte.

Edasi tõuseb tee ja mets on hõre, andes ruumi voorelisele maastikule. Kollane taevaserval osutub päikeseks, tee loogeldes madalama talverüüs maastiku vahel taamal paistvate kõrgete mägede poole.

Watson Lake'is tulevad kaks bussijuhti endise asemel, juhtides kordamööda läbi öö. Sõit edasi on igati tõsisem. Juhil on raadio käepärast. Meenub härra Soosalu vihje kaugel Edmontonis, et tee võib vahepeal kinni minna. Enne Whitehorse'i juhtubki õnnetus, õhusoojendajas on tekkinud rike. Ärkan poolkülmas bussis alles peale seda, kui üks bussijuhtidest on juba pikemat aega katusel edasi-tagasi käinud. Õnneks toimus rike ühe maanteeärse garaashi läheduses ja neil õnnestus viga parandada. Nii saabus reede, 13. jaanuar Whitehorse'i koos uue kunstnikuga.

Ants Vomm ja dr. Tiit Potsepp.

Mul oli Whitehorse'ist mingi muinasjutuline ettekujutus ühenduses valge hobusega, mingi suure valge hobusega. Pealegi soovitas muusikadoktor Roman Toi doktor Potseppa poole sisse pöörduda, kui „Valgest Hobusest" läbi sõidan ja ehk külmarohtu vajan. Nii tekkis tahestahtmatult mälupilt mingist valgest lumehobusest.

Esimese päeva Whitehorse's otsustasin oma käe peal läbi ajada, kuna pidin veel raha teenima, et oma ekskursiooni jätkata. Ja armas joonistusblokk aitas mind jälle. Siin kaugel maailma otsas pole portreekunstnii rahvale kättesaadavaks tehtud, kui üleasustatud elamisaladel. Siin iga üritus õitseb kui seda vähegi ajada. Arusaadavalt matkivad kohalikud kunstnikud esmajärjekorras loodust ja maastikku ja huvialusteks üksikutele portretistidele on sattunud ennem eskimod ja indiaanlased, kui valged asukad. Nii levis mu Whitehorse's viibimine kui kulutuli ja palju tellimisi tuli täita hotell „Fort Yukon'i" eesruumis, peamiselt portreevisandid.

Õhtul sattusin õigct joonistamiskohta, otsides Whitehorse hotelli. Poolpiduses kõrtsis istusid peamiselt ümberkaudsed indiaanlased ja segaverelised, üksiku valge silma torgates. Montrealist Kõrtsmik soovitas mul „Klondike Inn'i" minna, kus olla rohkem minu moodirahvas. Nii ka tegin ja heade tagajärgedega.

Järgmine päev kujunes omamoodi puhkusepäevaks sõna tõsises mõttes.

Helistades kohalikele kaasmaalastele, võeti mind juba telefoniteel lahkelt vastu. Doktor Potsepp ise oli ametisõidul, kuid tulevat täna õhtul kindlasti koju. Leppisime noorprouaga kokku, et ta sõidab mulle pealelõunat hotell „Fort Yukonisse" järgi, mis ka toimus. Noor proua mäletas mind kunstnike ballilt, kui tema oli üks Kai Anvelt'i tantsutrupi „ässadest" ja mina „Amor". Lahke noorik näitas mulle Yukoni jõge ja koske, kus jääpangad olid rohekalt läbipaistvad puhtad ja lõhedele oli erikanal ehitatud.

PÕDRALIHA ja SOOME VIIN

Lahke proua sinatas mind hiidlaslikult ja oleks kasvõi suusamäele kaasa viinud, kuid väsitav bussisõit ja mulle külmavõitu ilm hoidis mind paljudest kohalikest talveilulistest paikadest tagasi. Tundsin rõõmu isegi nähes Yukoni jäässe külmunud suurt rataslaeva, uusi elamisrajoone teiselpool jõge ja Potseppade endi ilusat elamut ja sauna, kesk lumeharmas loodust. Pererahvas paistis olema ka lindudcarmastaja, igasugu sulelisi lendles rõõmsalt vidistades maja ümbritsevas metsatukas ja lumiste katustega linnumajakeste ümber. Suur hundikoer Armas hoidis peremehe saabumiseni kaugeltkülalisel silma tõsiselt peal ja demonstreeris oma jõudu kandes suuri jäätunud raiepakke lõugade vahel sauna juurde ja ümberkaudsesse naabrusesse.

Tutvus doktor Potseppaga oli lühike, kuid südamlik.

Kuna Tiit ise on juba pikemat aega Yukonis elanud, ilutses ta elumaja kõrges eesruumis suur endalastud muusi (Põhja-Ameerika põder) nahk. Kaugelt tulnud külalisele serveeriti tulelkùpsetatud põdraliha soojade kartulite ja soome viinaga.

Ainukesed silmapaistvad asukad Yukonis peale inglaste ja indiaanlaste paistavad olema ukrainlased, ehk koguni venelased, nagu mitmel pool läänerannikul üldse. Venekeelseid sõnu oleks nagu kandunud kohalike indiaanlaste murrakussegi ja paistab, et kuigi tsaar müüs Alaska ameeriklastele, jäid vene asukad ja ehk ka teised külmale maale saadetud vähemusrahvused hoolsate maaharijatena oma „tõotatud maale" edasi.

JUMALA MAA

Kohalikud punanahad istuvad külma ilmaga sugukondade viisi kohalikes kõrtsides, olles rohkem jahimehed ja lihttöölised. Ingliskeelt kõnelevad sisserändajad on iseloomult ratastel edasikanduva tsivilisatsiooni sissetoojad, maadeuurijad, jahimehed ja kullakaevurid. Nii et usklikku venelast või mistahes slaavi kummardavad kõik, kes on võtnud vaevaks kohalikku maad harida, andes tohutu lisa jahimehe, kullakaevuri ja muiduseikleja muidu nii üksluisele söögikaardile.

Oldi lausa pettunud, kui selgus et ma polegi ukrainlane, vaid soome-ugri tõugu. Kui veel lisasin, et slaavid on Makedooniast Suur-Soome aladele valgunud tõug ja Venemaal seni alles vähemuses, siis läks jutulõng päris sassi ja kohalik yukonlane vahtis mind lahtise suuga.

Ajaratas veereb aga liiga kiirelt ja elu on selleks liialt karm, nii et tänapäeva inimene annab sõbrale käe ja astub vaenlasele vastu, nagu see elus ette tuleb.

Elanikud Yukonis on üldiselt isoleeritud ja karmidest elamistingimustest olenevalt arusaajad, sõbralikud ja ennem tagasihoidlikud.

Kui mainisin ühele vanale yukonlasele, et Kaljumäed ei ole nii ilusad kui alpid või andid, siis ei nõustunud ta minuga sugugi. Yukon olla jumala maa ja need mäed olla väga ilusad. Ja tõesti, mõtlesin selle peale veel hiljem ja leidsin, et kesk jäätunud lumivalgeid järvepindu kohalikud kelgukoeralikult kuusekarvased mäeseljad ei mõju nii üksluistena, kui näiteks suvel. Nad on ennem lootustandvad, et seal, kus kasvab mets, võib kasvada ka põlluvili, kui inimesel peaks vajadust ja tahtmist olema siinseid metsaalasid kultiveerida.

42 KRAADI ALLA NULLI

Doktor Potsepp kahetses päris siiralt, et ma nädal varem ei tulnud, kui kraadiklaas näidanud 42°C alla nulli, et ma saanuks ka kohalikust külmast õige arusaama.

Tundsin külma sellegi peale vaatamata oma lühikestel linnaretketel hotelli lähimas ümbruses. Paar tänavavahet käia võttis juba vuntsi härma ja pidin tahestahtmatult salli suu ette tõmbama. Kord kartsin sallmütsi kandes, et külm pea ära võtab, pakase tungides läbi heegelduse. Samal ajal punanahk ületee käis palja peaga. Kõik on harjumuse asi, mõtlesin endamisi, kuid Whitehorse'ist peale eclistasin karvamütsi. Kohalikel elanikel olid päris läki-läkid tihtipeale peas.

Jälgides kohalikke yukonlasi võib märgata suurt inimesearmastust ja sellest hoidudapüüdmist viinastund lihtrahva suhtes, kes, sattudes Whitehorse'i, vajaks lihtsalt rohkem vastutulelikkust ja tuulevarjuseid kohti.

Vanadest aegadest on säilunud aastalaada komme. Whitehorse'is toimuvat see veebruaris „Rendezvous'i" nime all. Siis tuldavat lähedalt ja kaugelt kokku, korraldatavat koerakelkudega võidusõite jne. Peale selle olevat Yukon ka provints, kus võivat tänaval viina juua ja polevat müügimaksu.

Siin-seal oli näha neid suuri mustе ronke, keda üldiselt Yukon Crow'ks kutsutakse. Tuletavad kangesti Eesti vareseid meelde, kuuludes talvisesse linnapilti.

Üldiselt elavad valged kanadlased siin nagu sajandi alguses ja kaugus suurlinnadest pole looderdavat elementi vähemalt talvel siia mitte kokku vedanud. Laupäeva õhtu möödus hiljem Klondike Inn'is ukraina uusaasta elevuses.

Pühapäeva veetsin enda peatuskohas portreevisandeid ja karikatuure tehes, ilm oli päiksepaisteline ja Potseppadele helistades selgus, et abielunaar oli suusatama läinud.

Alaskast tagasi tulles peatasin ühe öö veel samas hotellis, samas toas ja samas linnas, jätkates portreteerimist peamiselt Klondike Inn'is.

Kui võõras oli too kauge Kanada linn mulle alles mõni nädal tagasi Torontos, ent kui mitmekesiselt möödusid päevad siingi, muust maailmast eraldatult Yukoni jõe ääres, kesk nii lõputa pikki asustamata mägesid, ja ürgset loodust. Maanteed mööda eriti Dawson Creek'i sõites tekkis tunne hinge, nagu polekski see maa, vaid mõni kauge taevakeha, elu kummitades irooniliselt vastu, peegeldades vaid rändaja mõtteid.

BEAVER CREEK JA ALASKA

Loodus on siin nii ilus, et soovitasin siia mõne kuurordi või ravila ehitada. Ja kui nad ühendaksid selle maailmaosa jaapanlike rongidega, mis sõidavad kakssada miili tunnis, siis poleks kaugus nii kohutav.

Beaver Creek'i ümbruses tundsin kutsumust ka looduse rohkemaks maalimiseks, kuigi külm ilm ja ajapuudus lasi mind ainult ülesvõtteid teha.

Paljud clamud on siin tahutud palkidest. sammal postide vahel.

Kõnetasin üht kohalikku kõrgete punaste põsenukkide, laia nina ja veel laiema suuga pilusilmadega mustajuuksclist meest eesti keeles. Ta kuulatas ja ütles siis, et nemad siin seda keelt ei tarvita. Vaata, kui ilusti oskas vastata!

Hommikul Kanadast Ühendriikidesse sõites avardus loodus Alaskas ameerikalikult suureks, omades kaugemat silmapiiri. Enne Fairbanks'i lõppes bensiin otsa. Õnneks olime nii elavas liiklusetsoonis, et peale kolmetunnilist ootamist jõudis teine buss Fairbanks'ist meile vastu. Juhuse tõttu avanes võimalus teha pastellmaali Alaska maanteelt. Mu joonistamist jälgisid kolm indiaanlannat ja valmides näidati seda kõigile bussisviibijatele.

Bussijuht soovitas mul Fairbanks' Hotelli minna, kus hinnad polevat nii kallid. Nii ka tegin. Alt informatsioonipreili hoiatas mitte palju raha kaasa võtta, kuna linn olevat täis pikanäpumehi.

Kaheksateistkümnes jaanuar tuhat üheksasada seitsekümmend kaheksa kujunes mu Alaska päevaks. Rääkisin alaskalastele, mis paljud eestlased Alaskast arvavad, et viimane mees kes üle Tsukti mere saanud, hüüdnud sõbrale, et „võta ALAS KA" — nii levinudki ta hüüe üle maa ja seda paika hakatudki Alaskaks kutsuma.

Fairbanks'is haaras mind alaskalaste uhkus ja masendas paljude baaride räpasus, või pimestas toredus, nii et ma ei teinud selles linnas ühtegi joonistust. Küll tegin sisseoste, ostsin postkontorist kirjamarke, pidasin korrespondentsi ja sõin mõned korrad. Ühe joonistuse siiski tegin kohalikust palkehitusest kunstimuuseumiga, mis oma kõrge valge lumise katuse ja paari lumehärmas puuga, paistis nii omapärane, tulukese põledes tõas. Seisin lihtsalt lumisel teel, võtsin kindad käest ja joonistasin.

Hiljem tegin ka bussituuri linnas, kahest kohalikust bussiliinist sattusin sellele, mis sõitis linnast välja ülikooli aladele. See juhuslik bussisõit andis Fairbanks'ist hoopis teise arusaama. Laiad tänavad ja moodne elektritulestik, Mac Donald'i restoraan ja muud ettevõtted viitasid selgelt, et siin on tegemist suurema keskusega, kui linnad Edmontonist läände.

HÕIMUSUGEMETEGA INDIAANLANE

Ärimehed üldiselt tundsid aga paljud kojuigatsust soemate paikade järgi ja mitmel pool tehti inventuuri. Üldiselt tundus, et rahvas kannatas turistidepuuduse ja talve tõttu. Toiduainetekaupluses oli näha palju vähem igasuguseid puuvilju jne., kui neid Torontos saab, kus üks kauplus teist oma kaubarohkusega lausa üle trumbata püüab.

Ööklubid olla siin kella viieni hommikul lahti, mis on selgeks märgiks, et rahva elurütm on aeglasem. Ühes alllinna ööklubis läks jutuks mu rahvusest. Mainisin siis ka, et siin Alaskas on ka Pitka nimeline koht Pitkas Point Yukoni ääres. Minu teada oli see vaid mingi mägi, kuid nagu tänapäeva atlas näitab on meele asunud inimesed ja see on kujunenud asulaks, kust paljud indiaanlased on sattunud ka tolle jutuka kõrtsmiku baarileti taha ja ta hüüdis jumalagajätuks rõõmustavalt, et nüüd ta teab kust need pitka indiaanlased pärinevad.

Tagasi Beaver Creek'i sõitsime väiksema masinaga, kus peale minu ja bussijuhi oli veel vaid neli kaasreisijat, kolm indiaanlast ja üks piimvalge lokkisjuustega naine, kõik ameeriklased. Tutvuncsin nendega niipalju, et leidsin hõimusidemeid pika indiaanlasega, kelle isa oli rootsi-soomlane ja ema haida indiaanlane, kes olnud ja võibolla et veelgi on kanged meresõitjad Põhja-Ameerika läänerannikul, varemal ajal korraldanud röövretki alla lõuna poole. Isa olnud parvepoiss ja elavat praegugi veel Alaskas kuskil väiksemas rannakülas, tehes vist puusepatööd. Mu kauge hõim ütles jumalagajätuks, et nägemist teises elus...

Teine mees oli athabaskikeele ja ingliskeele õpetaja olnud. Kahjuks möödus aeg liiga kiiresti, et sügavamasse keskustellu jõuda eriti keeleliste küsimuste üle, kuigi mulle meeldib „avastada" eestikeele sarnaseid sõnu teistest maailma keeltest ja nende üle arutada.

Olen lugenud, et vanemal ajal indiaanlased ja eskimod ei saanud omavahel sugugi läbi. Tänapäeva Alaskas peab kauem viibima, kui keegi tahab võõraid kõnetades inimesi õigti hinnata nende rassilise kuuluvuse järgi. Fairbanksis oli ka neegreid näha, mis muutis Alaska osariigi tüüpiliseks Ühendriikideks.

Alaskast Torontosse helistades olin Siberist ainult „kiiviviske kaugusel", kuid Torontos oli —4°C ja siin ainult —3°C. Unerahuks jõin kalifornia milk-shake'i ja tundsin end siin kaugel Fairbanks'is jälle hästi nagu Ühendriikides alati.

(Järgneb)

Reesõidul miljonäride hobustefarmis. Vasakul — tüüpiline elamu Põhja-Kanadas.

Õhtusöök restoranis „La Posada del Angel". Esiplaanil ins. Medri abikaasaga.
Foto — O. Haamer

Oskar Haamer

LÕUNA-AMEERIKA LINNULENNULT

1. veebruari keskpäeval tõusis teraslind Toronto lennuväljalt mõnesaja reisijaga, nende hulgas 21 kaasmaalast, et kolme tunni pärast maanduda Miami lennuväljal. Peale mõnetunnilist peatust ja lennuki vahetust, algas lend esimese Venetsueela pealinna, Caracas'e suunas.

Saabuti kesköö ja selle tõttu nähtavus piirdus tänavvalgustuse ulatusega. Öö hotellis puhatud ja hommikucine söödud, oli kõikide sooviks näha linna. Nende ridade kirjutaja katsus ühendusse astuda teadaolevalt linnas viibivate kaasmaalastega. Varsti oligi telefoni teises otsas Torontos hästi tuntud seltskonnategelane Jüri Nurmberg, kes kuuldes, et nii palju kaasmaalasi korraga saabunud, lubas kohe uudisest teatada teistele kaasmaalastele ja peale tööaja lõppu meid hotellis külastada.

Et meie reisikava ainult poolteist päeva selles linnas peatumiseks ette nägi, siis tuli kõik organiseerida kähku. Varsti olidki kohal Jüri Nurmberg abikaasaga, insener Medri abikaasaga ja väikse tütrega, Alma Loderaud ja Maare Schenk. Eriti püüti kohapealsete käest hankida teateid linnas ostuvõimaluste üle, — mida saab osta ja kust kohast? Muidugi oli häid nõuandeid külluses, küll ostude kui ka puht julgeoleku osas. Paistab, et Venetsuela pealinn pole just väga julge koht üksikule, isegi mitte päeva ajal — ööst rääkimata!

Et tutvuda maa ja linna omapäraga ja rahvustoitude ning jookidega, otsustati minna ühisele õhtusöögile restorani „La Posada del Angel" või äraseletatult „Ingli kõrtsi". Ingleid seal just ei paistnud olevat, kuid õhkkond oli väga rahulik ja toit, joogid ja teenimine eeskujulik. Lõbusas keskustelus, rahvussöökide ja jookide maitsmises ja kiitmises kadus aeg märkamatult. Meie võõrustajatel oli järgmine päev jälle tööpäev ja nii tuli lahkuda võttes kaasa soojad mälestused meeldivast õhtust.

(Järgneb)

†

Pika ja raske haiguse järele uinus igaveseks meie armas

HEIDO LAARNE

sündinud 28. augustil 1902
surnud 2. märtsil 1978

sügavas leinas

abikaasa HELLA
tütar HELE abikaasaga
tütre-tütar ELVA
õde ALMA
OMAKSED ja SUGULASED
Kodu-Eestis

Oma armast vilistlast

VR II/3

KARL VARIK'UT

sünd. 11. mail 1896 Ranna vallas Tartumaal
surn. 3. märtsil 1978 Syracuse's USA

mälestab leinas

KORPORATSIOON VIRONIA

Armast onupoega ja sõpra

KARL VARIK'UT

sünd. 11. 5. 1896 Tartumaal
surn. 3. märtsil Syracuse USA's

mälestavad

perekond VARRIK ja
OLGA PÄÄBO

Armast sõpra ja kaasvilistlast

KARL VARIK'UT

mälestavad kurbuses

ELMAR KOHLAP perega
BORIS ZEISIG abikaasaga

ARSTID

Leo Kann, D.C.

CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

ODAVMÜÜGIL

A. Käbin
„VAIM JA MULD"
Köites $5.00 — Bros. $4.00

„Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto
Ont. M4K 2R6

ARMAST ONU JA VANAONU

KARL PUKK'I

surnud 23. jaan. 1978
Grand Rapids, Michigan

mälestavad

LINDA STERNHOF lastega
ERNA LAANEMÄE perega
VIVI LUTS perega
PAUL VAITMAA pojaga
MARIT VAITMAA emaga

KÕIGEVÄGEVAMA TAHTEL SUIKUS IGAVESELE UNELE MEIE ARMAS

AURELIE WYCIK

surnud 3. märtsil 1978 Torontos

Mälestavad leinas
Royal Beach:

F. AADLI abikaasaga
R. HÕBE abikaasaga
J. JAANSOO abikaasaga
T. JENTS abikaasaga
B. LEETMA abikaasaga
E. LOOD abikaasaga
J. MARTVEE abikaasaga
O. MEIDLA abikaasaga
K. MÖLLER abikaasaga
I. MÖLLER abikaasaga
K. NAPP abikaasaga
H. NORTMA abikaasaga
J. PARV abikaasaga
H. PENT abikaasaga
O. ROSENBERG abikaasaga
H. LUUKAS
E. MARTINSON
L. OBAK
A. PARI
J. PART
O. PÄÄBO
A. PÄRN
M. SUTT

ARMAST SÕPRA

AURELIE WYCIK'UT

mälestavad kurbuses
LIIS VOOL
JUULI URM

KALLIST

KARL VARIK'UT

sünd. 11. mail 1896 Rannus Eestis
surn. 3. märtsil 1978 Syracuse N.Y.

sügavas leinas

Kui ma kõnniksin
sumavarju orus
ei karda ma kurja,
sest Sina oled minuga.

TIIU ja JAAN PALLOP perega
LINDA ja JAAK MÜÜR perega
REET ja JAAN MÜÜR
HELGA ja JÜRI MÜÜR

Armast

JAAN LIIS'I

mälestavad leinas

K. RANNAOJA abikaasaga
O. RANNAOJA perega

Armast sõpra

ELLEN SÕER'I

surn. 21. veebruaril 1978 Thunder Bay's

mälestavad

VELTA ja AIN KURM
LEIDA ja VALDEK OJA
ELLA ja ARNE ÕUNAPUU

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS 12. märtsil kell 11 hommikul. Solist Lydia Kööp. Pärast jumalateenistust TAISKOGU KOOSOLEK. Kõik leeritatud koguduseliikmed alates 18. eluaastast kutsutud.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus.

KANNATUSAJA KOLMAPÄEVAÕHTUSED PALVETEENISTUSED 8. märtsil ja 15. märtsil kell 7 õhtul.

PALMIPUUDEPÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS 19. märtsil kell 11 hommikul. Laulab Cantate Domino Charles Kipperi juhatusel.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Teenib õpetaja A. Jalonen. Samal ajal pühapäevakool.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 12. märtsil kell 10 hommikul PÜHAPÄEVAKOOL.

Kell 11 JUMALATEENISTUS. Kõneleb H. Eller, B. Graham'i krusaadi informatsioon. Segakoor.

Kell 6 õhtul NOORTETUNNISTUSTE ÕHTU. K. Raid. Noorte orkester.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 2K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 12. märtsil Vana-Andrese kiriku 100. a. JUUBELI JUMALATEENISTUS CBC TV saates kell 11.00 hommikul.

Pühapäeval, 12. märtsil KONTSERT-JUMALATEENISTUS kell 4 p.l. Musica Divina Koor ja Orkester. Juhatab Lembit Avesson.

Pühapäeval, 19. märtsil PALMIPUUDEPÜHA JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul. Solist Tamara Norheim. Rev. G. M. Milligani jutlus, mis ta pidas 17. märtsil 1878, Vana-Andrese kiriku pühitsemise jumalateenistusel.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

PALMIPUUDE PÜHAL, 19. märtsil kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL.

Kohvilauas kõneleb advokaat H. Landra teemal „Pärijad kodumaal".

Õpetaja kõnetunnid teisipäeviti kl. 6—7.30 õ. kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Laupäeval, 11. märtsil, kell 7 õhtul, PIIBLITUND. Kõneleb dr. M. Leesment.

Pühapäeval, 12. märtsil kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad G. Pitka ja H. Rüdmik, Lauluettekandeid.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUSED
iga pühapäeva hommikul kella 9.30—10.00, lainel CHIC — 790 kc.

Raadiojutluse teema pühapäeval, 12. märtsil: „Jumalasõna jõud ja vägi".

TULUMAKSU LEHTEDE TAITMINE

MARK TUOMOLA, B.A.
191 Eglinton Ave. East
Suite 206, Toronto
Finnish Credit Union Building
Tel. kodus 488-1801
büroos 487-5962

TORONTO EESTI S. P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
Christuskirches
691-2848

Laupäeval, 11. märtsil kell 9.30 hommikul HINGAMISPÄEVA KOOL.

Kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõik teretulnud!

Eesti arst valvekorras

11. ja 12. märtsil
Dr. M. Leesment 481-6834
18. ja 19. märtsil
Dr. T. Kuutan 751-6141
24., 25. ja 26. märtsil
Dr. R. Vanaselja 921-7777

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

Täidan
TULUMAKSULEHED
teie kodus
Lisasissetulekuta
a) pensionäridele hinnaalandusega.
b) töövõimetuile tasuta.
Helistada kella 4-6 vahel tel. 494-3147
Vally Johanson

MÜÜGID

Müüa Keswicki rajoonis väike talvekindel maja

Täis kelder ja külalis-kabiin 50' x 200' suurusel krundil. Ainult mõned sammud järveni. Ideaalne erruminevale abielupaarile. Lähemaks informatsiooniks helistada **Benita Tint,**

ALFRED STIKUTS REAL ESTATE
tel. 752-1770

MITMESUGUST

VENTILAATORID
Lae- või seina sisse instaleeritud moodsad tugevajõulised ventilaatorid vannituppa, kööki või pööningule. Tel. 762-9190

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

Veod Metro piirides
BALTIC MOVERS
30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

TÖÖPAKKUMISED

Vajatakse
LAPSEHOIDJAT
Kingston Rd. ja McCowan Rd. Tel. **266-0034**

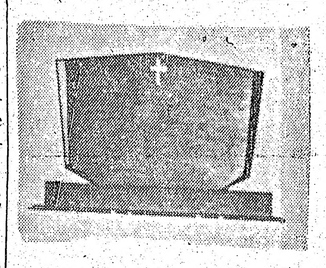

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU, PLASTIK-PÕRANDARIIDEID, SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus	858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Tegelasi ja korraldajaid Eesti Vabariigi 60. aastapäeva aktusel Detroitis. Esimeses reas, vasakult: teadustaja Tiia Sõmer, deklamaatorid Raivo Balciunas ja Rita Raag. 2. rida: õpetaja dr. M. Soovik, vabadussõja veteranid Gustav Oiderma ja Jaan Matson, organist Emilie Kalkun, läti esindaja Siguris Rudzitis. 3. rida: sopran Silvia Preem, Soome Meeskoori juht Evert Mäkinen, Soome koori saatja Martha Shields, Soome Meeskoori esimees Olli Sarto. Seisavad: läti õpetaja Valters Liventhals, aktusekõneleja Ülo Jürima, leedu esindaja Vitalija Vaskelis, läti „Daugavas Vanagi" esindaja Juris Ozols, leedu esindaja Grazina Vaskelis, aktuse toimkonna esimees Raimond Tralla, „Michigani Vabadusvõitlejate Ühingu" esimees P. Einpaul, toimkonna liige Viktor Raag. Foto — S. Preem

VÕITLEV RAHVAS EI KAO!

Detroiti eestlaste Eesti Vabariigi 60. aastapäeva tähistamine algas kohalikus läti kirikus jumalateenistusega õpetaja dr. M. Soovik'u poolt.

Jumalateenistust kaunistasid koorilauluga kohalik Soome meeskoor „Finlandia" ja soololauludega sopran Silvia Preem Torontost, lauldes klaverikunstniku Emilie Kalkun'i orelisaatel M. Lüdigi „Minu Altar" ja F. Handeli „Laske mul nutta". Langenute mälestuse ajal laulis Silvia Preem „Muru kasvab mulla peale". Õpetaja poolt peetud kirikupalve oli pühendatud täiesti meie maa ja rahva vabaduse eest langenud Eesti vabratele poegadele ja tütardele, kes on jäädavalt meie südameis.

Jumalateenistusele järgnes samas kirikus aastapäeva aktus.

vabadussõja veteranidele Gustav Oidermale ja Jaan Matson'ile valgete õite rinda kinnitamisega.

Avasõnas aktuse toimkonna esimees Raimond Tralla mainis, et 40 aastat tagasi, just meie 20. aastapäeva pühitsemise eel küüditasid ja tapsid Vene kommunistid käsu kohaselt Peipsi järve jääl meie piirivalve kapteni ja küüdimehe. See oli meievahelise lepingu toores murdmine ja seda päeva võiks lugeda meie teise vabadussõja alguseks.

Teadustajana Tiia Sõmer luges ette manifesti meie maa Iseseisvaks Eesti Vabariigiks kuulutamiseks 24. veebruaril 1918. a. Järgnes Silvia Preemi poolt Meri „Igatsuse laul" p.i. Kalkuni klaverisaatel.

Teadustaja tutvustas kohalviibinud väliskülalisi ja luges ette peakonsul E. Jaaksoni läkituse inglise keeles, mille järele andis lühikese ingliskeelse seletuse selle tähtpäeva sisust ja meie kohustustest.

Rita Raag kandis ette deklamatsiooni „Võitlusvalmidus" ja Raivo Balciunas luges katkendi „Kalevipojast" ning Detroiti linnapea proklamatsiooni, mille järele Silvia Preem esitas E. Aav'a „Ainus palve".

Aktuse peakõneleja Ülo Jürima Torontost,

oli oma kompaktse kõne üles ehitanud 24. veebruari tähtsusele ja tähendusele. See päev on meie riigi ja vabaduse sünnipäev, see on Eesti rahva julgete lootuste ja unistuste täitumise päev.

See päev, 24. veebruar, kõneleb meile muistsest vabadusvõitlusest, meie ärkamisajast ja sellele järgnenud raskest saksastamise ja venestamise survest. Ta kõneleb meile I Maailmasõjast kahel rindel ja Eesti iseseisvuse õitsengust 20 lühikese iseseisvusaasta kestel. Ta kõneleb ka, kuis venelased lepinguid murdes ja toore jõu najal tegid lõpu meie õnnelikule elule ja sellele järgnenud massküüditamistest ning Venemaa orjalaagritest. Ta kõneleb Saksa-Vene sõja puhkemisest ja meie uutest lootustest, mis siiski ei täitunud. Ja siis kõneleb ta teistkordsest vene vägivalla okupatsioonist, mis kestab tänapäevani, metsavendade vabadusvõitlustest ja uutest küüditamistest. Ta kõneleb eestlaste vabadusihast ja lootusest paremasse tulevikku. Ta kõneleb meile, siin, et me ei tohi iial loobuda oma asukoha maadel võitlemast Eesti rahva vabaduse ja eluõiguste eest.

Nii kõneleb meile 24. veebruar, kuni Eesti on jälle vaba. Ja ta saab vabaks!

Kõne järele Soome meeskoor laulis eesti keeles „Mu armas Isamaa" millele järgnesid tervitused: senaator Robert P. Griffin'ilt ja kongressi liikmelt James Blanchard'ilt ning isiklikud tervitussõnad Läti, Leedu ning Soome esindajailt.

Lõppsõnas Viktor Raag tänas kõiki esinejaid, kaasaaitajaid ja koosviibijaid, millele järgnes ühine Eesti hümn.

Aktusele järgnes õhtusöök ja pidu Bonnie-Brook'i golfiklubis, kus eeskavalises osas Raivo Balciunas luges lõpusalmi „Kalevipojast", soome bass Eugen Paasinen laulis „Tuol on mun kultani" ja sopran Silvia Preem soomlanna Martha Shields'i klaverisaatel laulis „Mustlaselu" ja „Mul oli üks väikene laululind", ning lõpuks duetti koos bass-bariton Raimond Trallaga „Tule koju, armuke".

☆

Eelmisel õhtul, reedel kell 8.00, toimus kohalikus raadiojaamas leedulaste saate raames „15 min. eestlastele", kus Raimond Tralla lühikeses sõnavõtus vääristas Eesti Vabariigi 60. aastapäeva, millele lisas helilaadilt tema enda poolt lauldud Riho Pätsi „Muremaa". Valve Eelnurme esitas ingliskeelse selgituse Eesti Iseseisva Vabariigi kohta, millele järgnes Eesti hümn.

Hillar Liitoja esinemine Prantsusmaal

Meie noortest pianistidest on Hillar Liitoja jõudnud teatud mõttes rahvusvahelisele areenile, esinedes kontsertosaga s.a. veebruarikuu 3-dal Chateauroux's, Prantsusmaal. H. Liitoja viibib endatäiendamiseks Eesti Kunstide Keskuse stipendiaadina Prantsusmaal ja sai kutse esinemiseks Kanada sealse saatkonna poolt kunstinäituste ja informatsiooniõhtute kunstiliseks sisustamiseks. H. Liitoja mängis palasid Mozart'ist, John Hawkins'i ja Beethoveni loomingust ja sai ka soodsa kriitika osaliseks kohalikes väljaannetes.

H. Liitoja sattus ootamata ja kiire pakkumise ette, kus oli vaevalt aega kontserdiks ette valmistada (kaks nädalat). Isegi vajalikke noote polnud võimalik Pariisist saada ja need tuli telefoniteel Torontost kohale nõuda. Noor pianist sõidutati Chateauroux'sse ühe abikonsuli, Norman Duern'i poolt ja saabudes algas kohe Liitoja filmimine ja helilindistamine klaveri taga prantsuse televisiooni tarvis. Ka siin jatkus harjutamine, nagu kirjutab Liitoja: „rohkem harjutamisi ja natuke süüa, siis jälle harjutamisi ja siis kontsert."

Osa võttis kohalik linnapea, Kanada-Prantsuse sõprusühingu esimees, ajakirjanikke, Gerald Pelletier abikaasaga ja silmapilgul ametis olev Kanada saadik. Kontsert läks hästi Liitoja kirja järgi: „oli algul natuke aplausi, siis palju aplausi, mõned braavod ja encore'id pärast Beethovenit. Kontserdi lõpul annetati pianistile suur reproduktsioonide raamat „Louvre'i Imed".

Kontserdile järgnes vastuvõtt shampanjaga ja hiljem järelvastuvõtt Kanada-Prantsuse sõprusühingu presidendi kodus, mis hiilgas oma antiiksete mööblite ja kroonlühtrite poolest. Hillari kirjast kodustele hõõgus vaimustust esinemise edukusest ja uuest miljöös, kuhu teda viis EKK läinud aasta stipendium ja suunamised ka õpetaja osas.

„1918—1978 EESTI VABARIIK" VIMPLID. Hind $3.00
LAUALIPUD, hind $1.50
Suured EESTI LIPUD $17.50
Sini-must-valge paadi vimplid $4.50

Hindadele lisandub Ont. müügimaks 7%. Postiga tellides lisada saatekulu.

Müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto
Ont. M4K 2R6

Saadaval —

pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib.

Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused.

Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale.

Euroopa delikatessid, konservid, suustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. Suitsukalkunid tellimise peale.

HILLSIDE BAKERY
SOOME PAGAR.
2851 LAWRENCE AVE., E. (Brimley). — Tel. 261-2238

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

Karl Varik, VR II/3

Syracuse'es, USA-s, suikus 3. märtsil igavesele unele dipl.chem. Karl Varik. Tema sündis 11. mail, 1896 Ranna vallas Tartumaal taluomaniku perekonnas. Lõpetas keskkooli kursuse Tartu Realkoolis 1917 aastal. Immatrikuleerus samal aastal Riia Politehnilises Instituudis keemia teaduskonnas ja liitus Korp! Vironia liikmeskonnaga.

30. sept. 1918 Riia politehnikumi E.Ü.S. ja Korp. Vironia üliõpilased ühisel koosolekul võtsid vastu otsuse: „terves koosseisus astuda kaitseväkke, et üle piiri tungivat vaenlast tagasi tõrjuda". 4. detsembril olid Riia politehnikumi üliõpilased Tallinnas ja Karl Varik 5. dets., I Ratsapolgu koosseisus. Väljavõte E.Ü.S. 100 a. juubelialbumist: lhk. 43: „Sellega osutus Riia üliõpilaste seisukohavõtt Tartu üliõpilaste omast resoluutsemaks".

Loeme Korp. Vironia Ajaloost: „Võru all Vareste küla juures 7. aprillil 1919 peetud lahingus osutasid seltsivennad Karl Varik ja Aleksander Raav erilist vahvust: Kui vaenlane juba ühest äärest külas sees oli, jõudis kohale n.a.o. Karl Varik ja oma k.k. Lewes'ga umbes 30 sammu kauguselt avas tule. Vaenlane jäi peatuma, allohv. Karl Varik sai haavata, kuid sellest hoolimata jätkas vastupanu oma Lewes'iga, kuni abi kohale jõudis. Seltsivend Aleksander Raav langes vaenlase kuuli läbi." Vabariigi valitsus vääristas Karl Varikut Vabadusrist II/3 annetamisega.

Pärast Vabadussõja lõppu jätkas Karl Varik õpinguid Tartu Ülikoolis ja lõpetas selle diplomeeritud keemikuna 1926.

Töötas Tallinnas A/S Ekstraktor'is taimevõi ja õlitehases. 1944 septembris siirdus Saksamaale ja sealt 1950 USA-sse. Töötas oma erialal USA-s 1951 kuni 1961 „Solway Process Div. Allied Chemical Corp." juures chem. insenerina.

Leinavatele sõpradele Vironiast ja kaasvõitlejatele Vabadussõjast jääb Karl Varikust parim mälestus kui heast seltsivennast ja vaprast kaasvõitlejast.

Puhka rahus armas seltsivend ja kaasvõitleja.

B. L.

TEADAANNE

A/S. EESTI MAJA TORONTOS AKTSIONÄRIDELE

A/S. Eesti Maja Torontos korraline peakoosolek toimub pühapäeval, 19. märtsil s.a. kell 12 päeval Eesti Majas, millest kõiki aktsionäre palume lahkesti osa võtta.

Ainult aktsionäride suuremaarvulise peakoosolekust ja valimistest osavõtuga tagatakse Eestlaste Ühiskodule, Eesti Majale Torontos, aktsionäridele soovikohane juhatus.

Päevakorras:

1. **Koosoleku avamine ja rakendamine**
2. **Tegevus ja majanduslikud aruanded**
3. **Tegevuskava ja eelarve**
4. **Valimised**
5. **Koosolekul algatatud küsimused**
6. **Läbirääkimised.**

Kui ettenähtud kellajaks kvoorumi kohal ei ole, siis peetakse koosolek üks tund hiljem, vaatamata kokkutulnud aktsionäride arvule.

Neil aktsionäridel, kes soovivad peakoosolekust osa võtta volituse alusel, on võimalik oma aktsiate hääli ülekanda mõnele teisele Eesti Maja aktsionärile vastava volituse kaudu. Organisatsioone palume oma esindajad peakoosolekust osavõtmiseks varustada vastava volitusega.

Torontos, 3. märtsil 1978.

Lugupidavalt

N. Valge, Esimees. **L. Saarniit,** Sekretär.

KUHU MINNA?

★ **Laup., 11. märtsil Hamiltoni Eesti Rahvatantsu Rühm „Kandali" 20 aastapäeva ball algusega kl. 8 õ. Royal Connaught hotelli ballisaalis, 112 King St. East, Hamilton.**

★ **Laup., 11. märtsil „Kalameeste kevadpidu" Eesti Majas algusega kl. 7 õ.**

★ **Laup., 11. märtsil McMaster Ülikooli Eesti Klubi pidu Hamiltonis Commons Building'us algusega kl. 8.30 õ.**

★ **Pühap., 12. märtsil kannatusaja kontsert Vana-Andrese kirikus algusega kl. 4 p.l.**

★ **Neljap., 16. märtsil V. Lenk'i loeng „Lapsed ja noored Eesti kodus".**

★ **Neljap., 16. märtsil Aiandusklubi loeng A. Haavaniit „Roheline nurm ja valge eesti kask".**

★ **Laup., 18. märtsil Toronto Eesti Segakoori „Lõbus laupäeva õhtu" Eesti Majas algusega kl. 7 õ.**

★ **Laup., 18. ja 19. märtsil Ilse Mägiste-Bergman'i kunstinäitus Eesti Majas.**

TERMOMEETRID
Celsius/Fahrenheit
$2.50 pluss O.S.T.
saadaval
„Meie Elu" talituses

Vanemgaidide pankoogikohvik edukas

Reedel, 3. märtsil, kl. 7.30 avati Eesti Maja väikeses saalis nn. „Crepes" (pannkookide) kohvik, kus Põhjala Tütarde Rajaleidjate rühma liikmed olid virgalt ametis, et sel teel juulikuus Lakewoodis peetavast maailmalaagrist osavõtuks sõidukuludele toetust hankida. Kohviku mõte oli algatatud juba varem ja reedel asetleidnud ettevõtte hea korraminek näitab, et hea tahtega saab mõndagi korda saata.

Eesti Maja väikeses saalis olid kaetud ja kaunistatud kümmekond lauda, mis peatselt ökupeeriti külastajate poolt viimse kohani ja mitmedki pidid ruumipuudusel eemale jääma. Agarad vanemgaidid ettekandjatena võtsid vastu tellimisi, nagu: „crepes" — kreemiga kana, „cafe au lait" ja nii — ja niisugune koogi lõik, või „crepes" — õunad ja kaneel vahukoorega, viinikohv jne. Muidugi oli saadaval ka mitmesugused koogid, kohvi, tee ja ka „pop".

Tellimiste täitmine sündis väga kiiresti, mis oli võimalik eeskujuliku organiseerimise ja hästi läbimõeldud tööjaotuse ja töökava tõttu. Kahju ainult, et ruum oli nii väike ega võimaldanud mahutada rohkem külalisi. Paljud avaldasid lootust, et varsti kordub sama Eesti Maja suures saalis ja täis saalile.

Meeleolumuusikat pakkus tuntud trio Merike Toomes, Kristiina Meipoom ja Andres Tamm. Ärni Käärid meelitas välja akordeonilt meeldivaid valsiviise ja tangosid luues tõelise kohviku meeleolu.

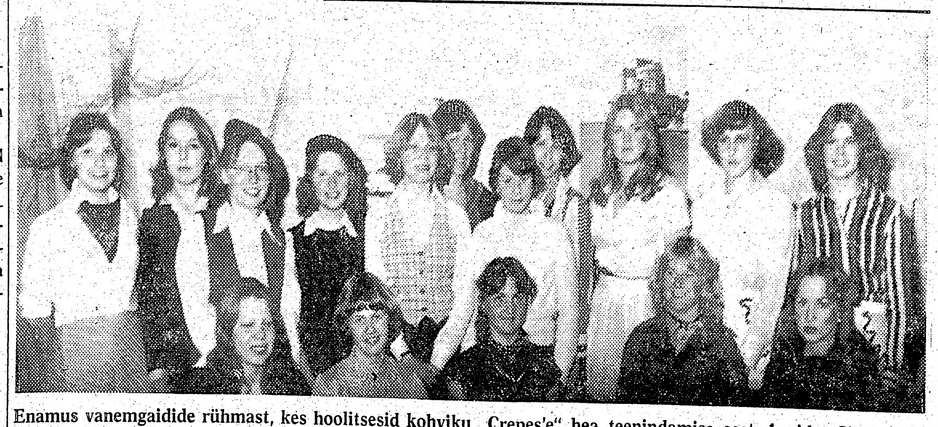

Enamus vanemgaidide rühmast, kes hoolitsesid kohviku „Crepes'e" hea teenindamise eest. 1. rida: Silvia Birk, Mai Neal, Ava Kiilaspea, Liisa Kaunismaa, Ingrid Piil, 2. rida: Lilli Loorand, Maris-Ann Heinmaa, Enda Soostar, Liis Truuvert, Elo Valdsaar, Piret Komi, Karin Lepson, Silvi Terts, Linda Karuks, Anita Niitenberg, Tiina Kaunismaa. Foto — O. Haamer

AVALIKUD KOOSOLEKUD

Koosolek peetakse gruppidele ja üksikisikutele, kes ei ole varem avaldanud oma arvamisi Task Force'le on Human Relations ja kes soovivad vastata soovitustele, mida sisaldab Task Force teadaanne, mis kannab pealkirja „Now Is Not Too Late". Koosolek peetakse Council Chamber'is, City Hall, Toronto, Ontario algusega kell 9.30 hom. 30. märtsil. 1978. Asjast huvitatud isikutel aja reserveerimiseks palutakse helistada tel. 367-8017.

Need grupid ja üksikisikud, kes on teinud ettepanekud Task Force'ile ja soovivad seletust soovituste kohta, palutakse teha kirjalik järelpärimine enne 15. aprilli 1978. ja saata see Metropolitan Toronto Clerk, 2nd Floor, City Hall, Toronto, Ontario. M5H 2N1.

DAAMIDE TALVE- JA KEVADMANTLID
HINNAALANDUS
25%–50%
JA ENAM
KÕIK MANTLID SUURE HINNAALANDUSEGA!
SAMUTI MEIE TEEME IGAS SUURUSES
MANTLEID TELLIMISE PÄALE.
RUTAKE
MIDA VAREM SEDA SUUREM ON VALIK.

BRISTON FASHIONS
312 Adelaide Str. West (Ground Floor)
(2 blokki Spadina Ave. ida poole)
AVATUD ESMASPÄEVAST — LAUPÄEVANI
kell 9 hom.—6 p.l. — **Tel. 364-0944**

Tel. (416) 466-1951
466-1502
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks. • Samuti käsitöö kinkeesemeid — KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal. Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS

liikmeks astumise sooviavalduse blankette on saadaval Eesti Majas Abistamiskomitee äris, EKN büroos ja T. E. Ühispangas ning postiteel Eesti Sihtkapital Kanadas aadressil.
Sooviavaldused koos liikmemaksuga saata: Eesti Sihtkapital Kanadas juhatus, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6. Sooviavaldusi võetakse vastu kuni 28. märtsini (kaasaarvatud) 1978. a. Eesti Sihtkapital Kanadas peakoosolek toimub 23. aprillil s.a. Ametlikud kutsed saadetakse välja kõige hiljem 14 päeva enne koosolekut.

PÄRNUMAALASTELE!

Et KILLAMÄNGUDEL PÄRNUMAA oleks esindatud, palutakse kõiki Pärnumaalasi tulla osa võtma järgmisest nõupidamisest kolmapäeval, 15. märtsil, kell 7.30 õhtul, 1978. Eesti Majas, room nr. 10.

Informatsiooniks tel.: 757-3429 — 277-9617